

EUB-19/2011.
(EUB-40/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2011. szeptember 20-án, kedden, 10 óra 07 perckor
az Országház Delegációs termében (főemelet 40.)
megtartott üléséről

---

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A Magyar Európai Üzleti Tanács (HEBC) 2011. évi „Kiszámíthatóság és versenyképesség” című jelentésének megvitatása a HEBC tagjaival</i>	5
<i>Az elnök bevezetője</i>	5
<i>Kerekes László hozzászólása</i>	6
<i>Benedikt Laux hozzászólása</i>	7
<i>Mészáros Zoltán hozzászólása</i>	8
<i>Ferenczi Tamás hozzászólása</i>	8
<i>Pécsi-Szabó Miklós hozzászólása</i>	9
<i>Kerekes László hozzászólása</i>	9
<i>Pécsi-Szabó Miklós újabb hozzászólása</i>	10
<i>Andrea Zambelli hozzászólása</i>	11
<i>Takács János hozzászólása</i>	11
<i>Kérdések, hozzászólások, reflexiók</i>	12
<i>Elnöki zárszó</i>	30

Napirendi javaslat

1. A Magyar Európai Üzleti Tanács (HEBC) 2011. évi „Kiszámíthatóság és versenyképesség” című jelentésének megvitatása a HEBC tagjaival

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Hörcsik Richárd** (Fidesz), a bizottság elnöke

Firtl Máttyás (KDNP), a bizottság alelnöke

Mile Lajos (LMP), a bizottság alelnöke

Dr. Braun Márton (Fidesz)

Ékes József (Fidesz)

Gyopáros Alpár (Fidesz)

Ivanics Ferenc (Fidesz)

Lipők Sándor (Fidesz)

Dr. Mengyi Roland (Fidesz)

Tessely Zoltán (Fidesz)

Káli Sándor (MSZP)

Balczó Zoltán (Jobbik)

Bana Tibor (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Bebes István (Fidesz) dr. Mengyi Rolandnak (Fidesz)

Dr. Szalay Péter (Fidesz) Firtl Máttyásnak (KDNP)

Dr. Vejkey Imre (KDNP) Lipők Sándornak (Fidesz)

Dr. Botka László (MSZP) Káli Sándornak (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Kerekes László vezérigazgató Közép-Európa Dél (AkzoNobel Coatings), a Magyar Európai Üzleti Tanács elnöke

Ferenczi Tamás ügyvezető igazgató (British Telecom Regional Operations Centre)

Takács János vezérigazgató Közép-Európa (Electrolux)

Andrea Zambelli ügyvezető igazgató (Nestlé Hungária)

Benedikt Laux vezérigazgató (Philips Central South East Europe)

Mészáros Zoltán ügyvezető igazgató (Philips Hungary)

Pécsi-Szabó Miklós tiszteletbeli tag (HEBC)

Szántó Judit ügyvezető igazgató, a HEBC titkára (HEBC)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 07 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok, hölgyeim és uraim, az Országgyűlés Európai ügyek bizottsága ülését megnyitom. Tisztelettel és szeretettel köszöntöm képviselőtársaimat, köszöntöm munkatársainkat, a sajtó igen tisztelt képviselőit, és mély tisztelettel köszöntöm a Magyar Európai Üzleti Tanács tagjait, mint a mai napirendi pontunk előadóját.

Első teendőnk a határozatképesség megállapítása. Eseti képviselői megbízást jelentek be: Káli Sándor képviselő úr képviseli Botka Lászlót; Firtl Mátyás alelnök úr képviseli Szalay Pétert; Mengyi Roland képviselő úr képviseli Bebes Istvánt, és Lipők Sándor képviselő úr képviseli Vejkey Imrét.

Az aláírt jelenléti ív alapján megállapítom, hogy bizottsági ülésünk határozatképes. Mai napi egyetlen napirendi pontunk a Magyar Európai Üzleti Tanács 2011. évi "Kiszámíthatóság és versenyképesség" című jelentésének a megvitatása a HEBC tagjaival. Képviselőtársaim a törvényi előírásnak megfelelően megkapták a napirendi ponti javaslatomat. Kérdezem, hogy ezzel kapcsolatban van-e valakinek kérdése, véleménye. *(Senki sem jelentkezik.)*

Nem látok ilyen jelzést. Szavazásra teszem ki, ki az, aki egyetért a mai napirendi pontunk megtárgyalásával. *(Szavazás.)* A jegyzőkönyv számára megállapítom, hogy egyhangúlag elfogadtuk a napirendet.

A Magyar Európai Üzleti Tanács (HEBC) 2011. évi „Kiszámíthatóság és versenyképesség” című jelentésének megvitatása a HEBC tagjaival

Az elnök bevezetője

Tisztelt Bizottság! Engedjék meg, hogy még egyszer köszöntsem a Magyar Európai Üzleti Tanács tagjait, akik ennek a napirendi pontnak az előadói. Az új tagok számára szeretném röviden elmondani, hogy az Európai ügyek bizottsága évről évre megtárgyalja a Magyar Európai Üzleti Tanács jelentéseit, hogy első kézben tudjunk tájékoztatást kapni arról, hogy miként is értékelik a gazdasági és társadalmi folyamatokat a Magyarországon működő jelentős nagyvállalatok képviselői. Azt is szeretném elmondani, hogy az Európai Gyáriparosok Kerekasztalának magyarországi üzleti tanácsaként 1998-ban alakult a Magyar Európai Üzleti Tanács, az alábbi vállalatok magyarországi elnökeinek, illetve vezérigazgatóinak a fóruma: az ABB, a British American Tobacco, a British Telecom, az Electrolux, az Ericsson, a GDF Suez, a Nestlé, a Nokia, az OMV, a Philips, a SAP, a Shell, az SFK és a Suez Environnement. Jelenlegi elnöke Kerekes László, az AkzoNobel Coating vezérigazgatója.

Azt is szeretném elmondani, hogy azért tartjuk fontosnak, hogy ez a csapat minden évben beszámoljon a tapasztalatairól, hiszen a HEBC tagvállalatainak összesített nettó árbevétele 2010-ben 3 500 milliárd forint volt - ez nagyon jelentős összeget jelent a magyar GDP-ben -, és az alkalmazottak létszáma pedig közel 18 ezer. A HEBC évről évre kiadja a tagjai által írt jelentéseket, amelyekben a befektetői tapasztalatokon alapuló, politikamentes véleményüket megfogalmazzák, amit minden képviselőtársam megkapott, és amit ismételtén szeretnék megköszönni a HEBC tagjainak.

Tisztelt Bizottság! Mi, az Európai ügyek bizottsága általában véve mindig arra vagyunk kíváncsiak, hogy az integráció kapcsán Magyarország Európai Unióban elhelyezkedő pozíciójával kapcsolatban mi az önök véleménye. Én emlékszem a tavalyi beszámolóra: az egyik fontos pontja ennek a beszámolóknak a magyar európai uniós elnökség volt, aminek a féltvét hála istennek jól teljesítettük. Önök hogyan látták ezt korábban? Most

már az esemény után vagyunk, és erre is kíváncsiak vagyunk, hogy önök hogyan is értékelik a magyar európai uniós elnökséget, ez valóban megerősítette-e Magyarország politikai és hozzáteszem: erősítette-e a gazdasági pozícióit az Európai Unióban?

Tisztelt Bizottság! Akkor szokásunkhoz híven most megadom a szót Kerekes László vezérigazgató úrnak, a HEBC elnökének, hogy röviden tegye meg az exozéját, és természetesen lehetőség kínálkozik arra, hogyha a HEBC tagjai úgy látják, hogy az elnök úr mondandóját szeretnék kiegészíteni, azt tegyék meg. Utána pedig lehetőséget kínálunk képviselőtársainknak arra, hogy kérdéseket tegyenek fel. Összegyűjtjük a kérdéseket, és utána megadjuk nemcsak az elnök úrnak, hanem a HEBC tagjainak is a válaszadás lehetőségét.

Tisztelt Elnök Úr! Öné a szó! Én arra kérem majd a képviselőtársaimat, hogy egy kicsit lassabban beszéljenek, hiszen angol nyelvű igazgató is van közöttünk és tolmácsolás folyik, tehát könnyítsük meg egy kicsit a kommunikációt. Köszönöm szépen.

Az elnök úr a szó!

Kerekes László hozzászólása

KEREKES LÁSZLÓ, a Magyar Európai Üzleti Tanács elnöke: Nagyon szépen köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Urak! Hölgyeim és Uraim! A Magyar Európai Üzleti Tanács nevében köszönöm megtisztelő meghívásukat, köszönöm, hogy az idén is részletesen megtárgyalhatjuk jelentésünket. Számunkra nagyon fontos, hogy folytatódhat egy régmúlta visszanyúló hagyomány, és lehetőségünk van az önök bizottságával együttműködve párbeszédes formában megbeszélni az éves jelentésünk tartalmát. A legutóbbi találkozásunkat is, amely közel egy éve volt, tavaly októberben, rendkívül hasznosnak ítéltük meg. Kiemelten fontosnak tartjuk azt a fajta közös gondolkodást az ország versenyképességéről, amelyet ez a fórum biztosít, és az önök ülésének a keretében megvalósulhat.

Köszönöm szépen az elnök úrnak az igen megtisztelő köszöntő szavait. Engedje meg, hogy név szerint is bemutassam az itt jelen lévő kollégáimat: Ferenczi Tamás ügyvezető igazgató úr, a British Telecomnak a vezetője; Takács János úr, az Electrolux közép-európai vezérigazgatója; Andrea Zambelli úr, ügyvezető igazgató, Nestlé; Benedikt Laux vezérigazgató, Philips Közép- és Délkelet-Európa; Mészáros Zoltán úr, ügyvezető, Philips Hungary; Pécsi-Szabó Miklós úr, az HEBC tiszteletbeli tagja; Szántó Judit úrhölgy, az HEBC titkára és én pedig Kerekes László vagyok, az AkzoNobel Coatings vezérigazgatója.

Célunk továbbra is változatlan, ahogy az elnök úr is fogalmazott, Magyarország fejlődését és versenyképességének növelését tekintjük legfőbb célkitűzésünknek, és úgy gondoljuk, hogy ez egy sikeres európai integrációnak az alapja. Alapszabályunkat megtartva nem folytatunk lobbitevékenységet céges vagy szektorérdekekért, csak Magyarország versenyképessége érdekében végzünk ilyen tevékenységet. Jelentéseinket továbbra is mi magunk írjuk, minden mondata konszenzuson alapul, és külső szakértő segítségét nem veszünk igénybe. Jelentésünk célja, hogy befektetői véleményünkkel hozzájáruljunk egy stabilabb és hosszabb távon kiszámítható gazdasági környezet megteremtéséhez.

Idei jelentésünk címe - ahogy az elnök úr ezt már jelezte -: „Kiszámíthatóság és versenyképesség”. Meggyőződésünk, hogy a hosszú távon kiszámítható politikai, gazdasági és társadalmi környezet alapfeltétele Magyarországon a fejlődésnek, szükséges ahhoz is, hogy versenyben tudjon maradni a befektetőkért vívott harcban és megőrizze azok bizalmát.

Dr. Martonyi János külügyminiszter úr megtisztelt minket azzal, hogy előszót intézett a jelentésünkhöz, sőt, a júliusi sajtótájékoztató díszvendégeként a nyilvánosság számára értékelte a jelentésünket, ugyanúgy, mint Roman Kowalski úr, a Lengyel Köztársaság nagykövete.

Tisztelt Elnök Úr! Előre is köszönjük, ha a pártjaik vezetőinek és a kormányzat irányába továbbítják az itt elhangzó gondolatokat, amelyek ily módon még inkább hozzá tudnának járulni a közös célok megvalósításához, azaz Magyarország fejlődéséhez.

Jelen lévő kollégáimmal együtt készek vagyunk arra, hogy a legfontosabb gondolatokat kiemeljük az éves jelentésünkből. Itt szeretném kérni az elnök úr iránymutatását, hogy milyen formában tartaná leghatékonyabbnak, hogyha röviden ezeket a kulcsgondolatokat összefoglalnánk, és utána ezt megtárgyalnánk. Ha esetleg erre van lehetőség, akkor ezt szívesen megtesszük. *(Az elnök bólint.)* Köszönjük szépen.

Az ideai jelentésünk erőforrások, tőkék mentén próbálja összefoglalni a gondolatainkat, amelyek jelentős hatással vannak a versenyképességre és a fenntartható gazdasági növekedésre. Jelentésünk bemutatását azzal a témával kezdeném, amely véleményünk szerint az egyik legfontosabb.

Meggyőződésünk, hogy Magyarországnak szüksége van egy politikai ciklusokon átívelő, hosszú távú országstratégiára. Üdvözljük a kormányzati terveket és programokat, amelyek irányát jónak tartjuk, véleményünk szerint azonban ezek a programok együttesen sem helyettesítik azt az átfogó országstratégiát, amelyet évek óta szorgalmazunk. Egy széles körűen támogatott országstratégiához a vállalkozások is hozzá tudnák igazítani saját stratégiájukat, és ez nagymértékben hozzájárulhatna a kiszámíthatósághoz. A kiszámíthatóság mindenhol segíti a befektetéseket, de mi úgy gondoljuk, hogy mivel Magyarország egy nyitott gazdaság, itt nélkülözhetetlen létkérdés.

A befektetési döntéseket befolyásoló egyik fontos tényező az ország imázsa. Szeretném megkérni Benedikt Laux kollégámat, ismertesse önnel erre vonatkozó megállapításainkat, majd őt követően Mészáros Zoltán urat, hogy szóljon pár gondolatot a korrupció megfékezésére vonatkozó megállapításainkról.

Benedikt Laux hozzászólása

BENEDIKT LAUX, a Philips Central South East Europe vezérigazgatója: Nagyon szépen köszönöm, László. Amikor egy multinacionális cég menedzsmentje dönt arról, hogy melyik országba fektessen be, ezeket a döntéseket nemzetközi szinten hozzák, az anyavállalat, -cég szintjén, és általában egy adott országról kialakult kép alapján teszik. A kiszámíthatóság, a versenyképesség és az országimázs nagyon szorosan összekapcsolódnak egymással.

Az anyavállalatainkban a tapasztalat azt mutatja, hogy ott romlott Magyarország külhoni megítélése. Ezt az imidzset nemcsak objektív tényezők, hanem szubjektív elemek is színesítik. A bizalom hosszú távon alakul ki, azonban egyetlen perc alatt elveszíthető. A negatív cikkeknek a katasztrofális hatása, amelyek a nemzetközi sajtóban megjelennek, először a pénzügyi világban és a befektetők körében éreztetik hatásukat.

Ugyanakkor súlyos gazdasági hatásai vannak annak is, amikor kormányzati intézkedések, intézményi változások alapvetően európai jogokat érintenek, kérdőjeleznek meg.

Az adatok, számadatok mellett az emberi tényező is nagyon fontos. Olyan tényező, olyan érték kell legyen, amely szerint az elmúlt időszakban nagyon sok fontos magas helyet, posztot töltöttek be magyarok a nagyvállalatoknál, majdnem olyanok, mint belső lobbisták a magyar érdekek mellett. Ez mindenféleképpen segít abban, hogy további befektetéseket vonzzanak ide, megőrizték azokat a befektetéseket, amik a múltban történtek.

A menedzserek nagyon sokat tehetnek az országért, azonban nincsenek könnyű helyzetben akkor, amikor olyan gazdasági körülményekről kell jelenteniük, amelyek nem támasztják alá az ő érdekeiket.

A HEBC cégei fontosnak tartják azt kijelenteni, hogy az Európai Unió nemcsak iránymutatásokat ad, hanem értékeket is mutat, amelyek követése mindenféleképpen lényeges.

ELNÖK: Tessék!

Mészáros Zoltán hozzászólása

MÉSZÁROS ZOLTÁN, a Philips Hungary ügyvezető igazgatója: Elnök Úr! Képviselő Urak! Hölgyeim és Uraim! A társadalmi tőkéről szólva megkerülhetetlen téma a korrupció. A napfényre került ügyek igazolták a HEBC korábbi aggodalmát a mindent átszövő korrupcióról Magyarországon. Ugyanakkor jól érzékelhető az elvárás és az igény is a társadalom részéről a korrupció megfékezésére, a számonkérésre és az elszámoltatásra.

A HEBC a kormánytól példamutatást és a korrupcióval szembeni kíméletlen fellépést várja. Itt az idő, hogy a korrupció elleni harc egy átfogó nemzeti program része legyen. Társadalmi érdek, hogy ne maradhassanak sem titokban, sem komoly következmények nélkül korrupciós ügyek.

A korrupció visszaszorítása ellentmondásoktól mentes törvényeket, azok szigorú betartását és az igazságszolgáltatás működésének minőségi változását igényli. A valódi eredmények eléréséhez összefogásra, erős társadalmi kontrollra, átláthatóságra és a nyilvánosság erejére van szükség.

A korrupciót teljes mértékben felszámolni nem lehet, de a gondolkodásmódbeli változás és a kulturális paradigmaváltás segítené a korrupció megfékezését. Fontos, hogy az emberek megértsék: ha jogtalan előnyökre tesznek szert, azzal másokat megkárosítanak, sértik jogukat, így közvetve és közvetlenül kárt okoznak az egész társadalomnak. A HEBC elítéli a korrupció minden formáját, és támogat minden kezdeményezést, ami a korrupció visszaszorítására irányul. Köszönöm.

KEREKES LÁSZLÓ, a Magyar Európai Üzleti Tanács elnöke: Köszönöm kollégáimnak. Mint az egyik legnagyobb munkáltatói csoport Magyarországon, kiemelten fontosnak tartjuk az emberi tőkét.

Megkérném Ferenczi Tamás kollégámat, hogy mondjon pár szót az oktatásról, majd Pécsi-Szabó Miklós urat, hogy ismertesse a foglalkoztatáspolitikához kapcsolódó gondolatainkat!

Ferenczi Tamás hozzászólása

FERENCZI TAMÁS, a British Telecom Regional Operations Centre ügyvezető igazgatója: Köszönöm. Az emberi tehetség és a tudás egyre inkább globális erőforrássá válik, amelyért komoly harc folyik a világban. Véleményünk szerint a humán tőke továbbra is Magyarország egyik legnagyobb erőssége. Ezért üdvözljük a kormányzat szándékát, amely programokat és forrásokat rendel az oktatás átalakításához és fejlesztéséhez.

Az ország méretéhez képest továbbra is indokolatlanul magasnak tartjuk a felsőoktatási intézmények számát. Visszatérő probléma, hogy a felsőoktatási keretszámok és szakok meghatározói nem kellő mértékben veszik figyelembe a munkaerőpiac igényeit. Többször felajánlottuk az együttműködésünket, mert folytatásra és elmélyítésre érdemesnek tartjuk a kormányzat, a felsőoktatási intézmények és a multinacionális vállalatok együttműködését.

Közel egy évtizede mérnökhány tapasztalható, amely hatással van a cégek és az ország versenyképességére egyaránt. Üdvözljük, hogy a kormány előtérbe helyezi a

természettudományos képzést, ezen belül is a mérnökképzést. Komoly iparági összefogás is létrejött a mérnökképzés segítése érdekében. Kérdés azonban, hogy hogyan lehet áthidalni azt a több éves időszakot, amíg a munkaerőpiacon megjelenik az első, nagyobb számban végzett mérnökgeneráció.

Változnak az elvárások a világban a munkavállalókkal szemben, amelyekkel az oktatásnak is lépést kell tartania. Ezért befektetőként és munkáltatóként a következőket javasoljuk: az alaptudás minőségének megőrzésével meg kell valósítani a gyakorlatorientáltabb képzést és oktatást. A tananyagok frissítésre szorulnak a változó világgal összhangban.

A tárgyi tudást piacképesebbé kell tenni, túlmutatva az általános háttérismereteken. A tárgyi tudás mellett kommunikációs készség, csapatmunka, számítógépes ismeretek és mindenekelőtt nyelvtudás szükséges.

Aggasztóan alacsonynak tartjuk a magyar társadalom idegennyelv-tudásának a szintjét. A nyelvismeret hiánya akadály a munkaerő-piaci mobilitásnak, épp úgy, mint a versenyképességnek. Évek óta szót emelünk a tanárok megbecsülése, a tanári pálya társadalmi presztízsének visszaállítása mellett. Célnak kell tűzni, hogy azok, akik a jövő generációt oktatják, a társadalom anyagi és erkölcsi megbecsülését élvezzék.

Pécsi-Szabó Miklós hozzászólása

PÉCSI-SZABÓ MIKLÓS tiszteletbeli tag (HEBC): A foglalkoztatáspolitikáról néhány fontosabb, kiemelt gondolat. A HEBC továbbra is gyenge belső keresletet érzékel. A lakosság fogyasztása csak igen minimális mértékben nő, ha nő, és magas a munkanélküliség.

Jó irányba mutatónak látjuk a kormány azon programjait, amelyek a foglalkoztatás bővítését, a legális munkavállalók körének szélesítését és az Európában kirívóan alacsony aktív-inaktív arány javítását célozzák. A munkahelyteremtés és a munkahelyek megtartása mellett kiemelt kormányzati feladatnak tartjuk a munkára való ösztönzést is. A munkaerőpiacon komoly korlátja a születések alacsony száma. Fontos felhívni a figyelmet arra az időzített bombára, amelyet a negatív arányú demográfiai számok hordoznak magukban.

Munkáltatóként úgy látjuk, ahhoz már késő, hogy a születések számának felfelé korrigálása, növekedése ezt a folyamatot meg tudja fordítani. A lakosság elöregedése és a szakemberhiány miatt olyan migrációs stratégia kidolgozására lenne szükség, amely egyfajta gazdasági eszközként használja a bevándorlást, és ellensúlyozza a népességcsökkenés negatív hatásait.

A munkaerőpiac szerkezetéhez kapcsolódóan évek óta hangsúlyozzuk, hogy nem szükséges minden fiatal a diploma megszerzésére ösztönözni, miközben fontos szakmákban és technikai területen hiány tapasztalható. Úgyhogy itt helyesnek tartjuk azon kormányzati döntéseket, amelyek a különböző szintű képzések arányának a beállítását célozzák. Köszönöm.

Kerekes László hozzászólása

KEREKES LÁSZLÓ, a Magyar Európai Üzleti Tanács elnöke: Köszönöm szépen. A valós és a fenntartható növekedést soha nem a kormányok generálják, azt mindig a gazdaság teremti meg. Az állam feladata a tisztességes verseny és az egyenlő esélyek biztosítása, kiszámítható gazdasági környezettel és átlátható szabályozással.

Jelentésünk fontos fejezete a pénzügyi tőke, amelyben hangsúlyozzuk: egyetértünk azokkal az intézkedésekkel, amelyek a stabilitást szolgálják. Támogatunk minden olyan

adórendszer, amely egyszerű, egységes, jól kommunikált, profit alapú, nem tartalmaz kivételeket és nem torzítja a versenyfeltételeket.

Fontosnak tartjuk az EU-konformitást, az EU-irányelveknek való megfelelést. A legpozitívabb befektetői szándékot is meg tudja akadályozni azonban egyetlen váratlan kormányzati intézkedés, amely az üzleti környezet kiszámíthatóságát érinti.

Amikor egy cég jelentős profitot termel, egyben jelentős kockázatot is vállal. Nem célja egyetlen vállalkozásnak sem, hogy a piaci jelenlétével veszteséget termeljen. A HEBC-vállalatok a befektetéseik hosszú távú stabilitásában érdekeltek, ezért mindig nyitottak és készek vagyunk a konzultációra, a kiszámíthatóság és a kölcsönös előnyös helyzet kialakítása érdekében.

Sokszor kifejtettük véleményünket a fenntartható fejlődésről, hangsúlyozva a gazdasági fejlődés, a társadalmi fejlődés és a környezetvédelem egymást erősítő hármas egységét.

Ismét megkérném Pécsi-Szabó Miklós urat, aki évtizedek óta foglalkozik a fenntarthatóság témakörével, hogy mondjon néhány szót a természeti tőke fontosságáról!

Pécsi-Szabó Miklós újabb hozzászólása

PÉCSI-SZABÓ MIKLÓS tiszteletbeli tag (HEBC): Az energia területe is kiemelt fontosságú, hiszen a Föld klímájának stabilitása közös érdek, az éghajlatváltozás következményei beláthatatlanok. A kormányoknak rendkívül nagy szerepe van a szabályozók kialakításának terén. A jövő gazdasági ereje, tőkéje, versenyelőnye lehet az a tudás, melynek birtokában a szén-dioxid-kibocsátás csökkenthető.

Örvendetes, hogy Magyarország teljesíti az Európai Unió előírásait, ám fontos, hogy lépések történjenek a megújuló energiaforrások hosszú távú fejlesztése, a szükséges tudásbázis kiépítése, a szakembergárda képzése, összefoglalva a megújuló ipar meghonosítása terén.

Jelentős előrelépésnek tartjuk Magyarország 2030-ig szóló energiastratégiáját, amely előremutató és összhangban van az Unió törekvéseivel, célkitűzéseivel. Örvendetes, hogy ez stratégiai iparági részvétellel született, tehát a vállalatok is hozzátehették a maguk véleményeit és forgatókönyveit.

Bármennyire bizakodásra ad okot az energiastratégia megléte, meglátásunk szerint ez csupán egy fejezete lenne annak az átfogó, politikai ciklusokon átívelő országstratégiának, amit évek óta szorgalmazunk és egy kollégám már említett is.

Magyarország egyik fontos hozzájárulása az EU-versenyképesség növeléséhez az ország természetes vízkészletében rejlik. Külön erősség a Duna, melynek jobb kihasználása nemcsak közlekedési, infrastrukturális, mezőgazdasági szempontból lenne jelentős, hanem a fenntartható energiatermelés fontos részét képezhetné.

A Föld erőforráskészlete véges, a felső korlátok már mindenütt látszanak. Az emberiségnek szemléletváltásra van szüksége, hogy energiatakarékos és energiatudatos módon tudja élni mindennapjait.

Köszönöm szépen.

KEREKES LÁSZLÓ, a Magyar Európai Üzleti Tanács elnöke: Köszönöm. Új perspektívákat csak bizonyos értékekre támaszkodva lehet kialakítani. Szeretném megkérni Andrea Zambelli urat, hogy jelentésünk kulturális tőke fejezetéről szóljon néhány szót.

Andrea Zambelli hozzászólása

ANDREA ZAMBELLI, a Nestlé Hungária ügyvezető igazgatója: Bocsánat, én angolul fogok beszélni. A kultúra, szélesebb értelemben a társadalmi kultúra egyre jellemzőbb módon integráns, szerves részét képezi a fejlődésnek és a versenyképességnek. Európa sikerének kulcsa nem csupán az új technológiák alkalmazásában rejlik, hanem abban is, hogy a kultúrát, a talentumot, a tudást, a készségeket az egyes társadalmakban megfelelően kihasználjuk. A versenyképesség és a verseny új megközelítést kíván az egyénektől is. Ez nem csupán vagy nem is annyira pénzügyi kérdés, inkább tudatosságbeli kérdés.

A magyarországi csatlakozás során Magyarország elfogadott bizonyos értékeket - emberi, kulturális és etikai értékekről van szó -, amelyek nélkülözhetetlenek az integráció folyamatában. A társadalmi, vállalati felelősségvállalás alapján az HEBC-nek az véleménye, hogy minden üzleti vállalkozásnak hozzá kell járulnia a társadalmi kultúrához. Itt nemcsak a filantropiáról és a szponzorációs akciókról beszélek, hanem inkább arról, hogy a kormánnyal, a civil társadalommal, a nem kormányzati szervezetekkel partnerségeket alakítsunk ki, és ezeknek keretében közösen szolgáljuk a társadalom értékeit és előrehaladását.

Magyarország ezeréves történelme és kultúrája óriási érték, amely Európát is gazdagítja. Az HEBC úgy gondolja, hogy a turizmus kormányzati intézkedések általi stimulálása különlegesen fontos, a kultúra és kreativitás gazdasági kihasználása pedig stratégiai szinten is fontos. Az HEBC véleménye szerint a kormánynak meg kellene fontolnia azt, hogy jobban támogassa és jobban hangsúlyozza a kreatív ipart és a kulturális ipart. A kreatív iparág ugyanis az egyik leggyorsabban fejlődő szektor, ahol Magyarország komoly szerepet játszhat, építve a már meglévő erőforrásaira.

KEREKES LÁSZLÓ, a Magyar Európai Üzleti Tanács elnöke: Köszönöm. Ez számos egyéb területet ölel fel az innovációtól az államigazgatás működéséig, melyeket most nem részleteznék, hogy legyen időnk a párbeszédre.

Az utolsó kis összefoglalóra Takács János urat kérném fel, hogy jelentésünk epilógusát foglalja össze az önök számára.

Takács János hozzászólása

TAKÁCS JÁNOS, az Electrolux vezérigazgatója: Még az ülés előtt itt kint a folyosón, illetve az előtérben Hörcsik elnök úrral a gazdasági versenyképesség fontosságáról beszélünk és az európai kohézió fontosságáról. Nos, többek között ezért is a Magyar Európai Üzleti Tanács mindig is foglalkozott a gazdaságot vagy a gazdaság gerincét adó kis- és középvállalkozások helyzetével, hiszen mi úgy gondoljuk, hogy a nagyvállalatok is csak velük együtt tudnak sikeresek lenni.

Vizont az elmúlt két évtizedben nagyon sokat változtak a nagyvállalatok igényei vagy elvárásai a beszállítókkal szemben. Ma már nem elég csupán alacsony árakkal versenyezni, nem is lehet. Innovatívnak kell lenniük a kis- és középvállalkozásoknak, rugalmasnak, hatékonyak, de követelmény részünkről a fenntarthatósági szempontok figyelembe vétele és az etikus üzleti magatartás is. Természetesen ezek nemcsak követelmények, nemcsak előírások részünkről, hanem mi segítjük a kis- és középvállalkozásokat abban, hogy elérjék ezeket a célokat, és így sikeresen segítsék a mi sikereinket. Ahhoz azonban, hogy regionális vagy globális szereplőkké váljanak, mert csak így tudnak megélni, meg kell tanulniuk jobban felhasználni az Európai Unió és a magyar kormány nyújtotta lehetőségeket.

Az elnök úr csak a bevezetőjében említette vagy, ha úgy tetszik, felkért bennünket, hogy az elnökség eredményeit értékeljük. Nos, erre valószínűleg nincs időnk meg nem is volnék képes, de gypár szóban azért említeném.

Az HEBC alapítása, bizonyára mindannyian emlékeznek, arra az időre nyúlik vissza, amikor Magyarország benyújtotta a csatlakozási kérelmét az Európai Unióhoz, és azóta is nekünk az egyik legfontosabb célunk, hogy hozzájáruljunk Magyarország sikeres integrációjához, a már említett európai kohézióhoz. Ezért természetesen kiemelt figyelemmel kísértük 2011 első félévét, amely a tagállami működés kétségkívül legjelentősebb időszaka volt. Komoly sikernek tartjuk a döntést az Európai Unió további bővítéséről, hisz mi természetesen bővítéspártiak vagyunk. A régió stabilitása mellett gazdasági szempontból is fontos és nagy lehetőség lesz Horvátország csatlakozása.

Tudjuk, hogy a soros magyar elnökség ellátása komoly feladat volt a kormányzat és államigazgatás számára, a társadalomban pedig előtérbe helyezte az uniós tagság érzését és talán ez az egyik legfontosabb eleme. Magyarország hetedik éve tagja az Európai Uniónak, jellemzően a régió más országaira, a gazdasági és politikai integráció nálunk is gyorsabban ment végbe, mint annak átélése, hogy az egyének az európai közösség tagjainak, európai polgároknak érezzék magukat.

Az Európai Unió elsősorban lehetőséget, nem pedig javakat jelent. Jó példája annak, hogyan lehet nemzeti értékek és érdekek megtartása mellett közösségi érdekeket képviselni. A HEBC elkötelezett az európai értékek mellett. Mindannyiunk közös felelősségének és érdekének tartjuk olyan gazdasági és társadalmi környezet megteremtését, amely biztosítja Magyarország fenntartható fejlődését, segíti sikeres integrációját, ugyanakkor hozzájárul Európa nemzetközi versenyképességének erősítéséhez és itt, Európában, mindannyiunk Európájában egy szebb jövő, egy jobb élet megteremtéséhez.

Köszönöm szépen. *(Balczó Zoltán: Adja az Isten!)*

KERÉKES LÁSZLÓ, a Magyar Európai Üzleti Tanács elnöke: Köszönöm szépen, elnök úr.

Még az ön kérdéseire reflektálva az EU-elnökséggel kapcsolatosan, csatlakozva Takács úr gondolataihoz, szeretném elmondani, hogy Martonyi János külügyminiszter úrral a sajtótájékoztatónkat júliusban tartottuk, tehát nagyon aktuális volt az EU-s elnökségnek az értékelése, és ott is kifejeztük, hogy véleményünk szerint több sikert tud felmutatni az EU-s elnökség. Azokon kívül, amit János említett, például Horvátország csatlakozásának elősegítése, a romastratégia például, mi úgy gondoljuk, hogy a szakmai stáb munkája is megkívánja azt, hogy elismerjük, hiszen nemzetközi szintről is azt kaptuk vissza, hogy a szakmai stáb, amelyik a vállán vitte az európai elnökségünknek a félévét, az mindenképpen jól teljesített.

Köszönöm szépen a figyelmüket, és visszaadnám az elnök úrnak a szót a dialógushoz.

ELNÖK: Köszönöm szépen a beszámolót, és hogy külön ízekre szedve értékelték a fejezeteket, például a kulturális, a pénzügyi vagy a humántőkét. Számunkra az önök jelentése olyan, mint egy tükör elébünk tartva, a politikusok egy kicsit ráismerhetnek arra, hogy hogyan is áll ma Magyarország, és sokszor ez a tükör a valóságos képet mutatja. Köszönjük azokat a tanácsokat, amit részben a kormány, másrészt pedig a politika számára megfogalmaznak, mert meggyőződésem, mint ahogy ezt egyébként Martonyi külügyminiszter úr is az említett sajtótájékoztatón elmondta, hogy a döntésekben figyelembe vegyék az önök véleményét.

Tisztelt Képviselőtársaim! Most lehetőség adódik a kérdésekre és a kommentárookra. Összegyűjtünk jó pár kérdést, és utána megadjuk a lehetőséget a válasza is. Mile alelnök úr!

Kérdések, hozzászólások, reflexiók

MILE LAJOS (LMP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök. Kedves Vendégeink! Én is köszönöm szépen ezt a beszámolót és magát az anyagot is. Ez egy

világosan, jól tagolt jelentés, és az is megkönnyíti az értelmezést, hogy valóban az erőforrások alapján osztották be az egyes fejezeteket. Engedjék meg azért, hogy néhány kérdést feltegyek, és egypár kommentárt is fűzzek az elhangzottakhoz!

Az első rögtön az előszóra vonatkozik. Itt Martonyi külügyminiszter úr a válságból való kilábalásról beszél, sőt, az alagút végéről is. Én ezt egy kicsit túlhaladottnak érzem. Úgy érzem, hogy sajnos az utóbbi idők eseményei felülírták ezt az optimista kijelentést. Mi erről a véleményük, ismervén a dél-európai fejleményeket? Itt akár a görög helyzetről, de most már akár az olaszról is beszélhetünk, és a spanyol-portugál probléma nem látszik megoldódni továbbra sem. Mennyire van ez összhangban, hogyan látják a mostani helyzetet ebből a szempontból? Ez az első kérdésem.

Nagyon helyesen, többször is megemlíti az anyagban, hogy szükség lenne egy ciklusokon átívelő, széles egyetértéssel bíró úgynevezett országstratégiára. Ezzel szintén egyetértek. Az lenne a kérdésem, hogy abban tudnának-e tanácsot adni, hogy milyen egyeztetési eljárás révén alakulhatna ez ki?

Az anyag említi, hogy a kétharmad erre esélyt ad. Én nagyon sokszor úgy látom, hogy éppen az érdemi konzultációkat gátolja ez a fajta erőfölény. De mégis ki kellene találni ahhoz, hogy ez megszülessen, mármint ez az országstratégia, azokat a kereteket, amelyek valóban egy széles konszenzussal vezethetnének el egy ilyen több éves, több cikluson átívelő országstratégia kialakításához.

Az anyag több helyen is jelzi, hogy aggályos, hogyha a kormányzati intézkedések fundamentális dolgokat kérdőjeleznek meg, fundamentumokat kérdőjeleznek meg. Melyek lennének ezek? Szeretném, ha esetleg egy-két példát mondanának erre, hogy az önök megítélése szerint melyek ezek.

Említi az anyag, hogy az önök mérései, tapasztalatai alapján az ország külső megítélése romlott. Most vagyunk túl egy EU-s elnökségen, amit viszont önök is sikeresnek tartanak. Az ember azt remélné, hogy egy sikeres EU-s elnökség után az ország külső megítélése javul. Mi a magyarázata ennek az ellentmondásnak, hogy mégsem így van, hanem romlik az ország külső megítélése?

Az európai alapértékek megkérdőjelezését is tartalmazza az anyag. Melyek lennének ezek az önök megítélése szerint? Mert nyilván ezek is számítanak, amikor az ország külső megítéléséről beszélünk.

A következő: a fenntarthatósággal kapcsolatban és az ökológiai szemlélettel kapcsolatban úgy fogalmaz az anyag, hogy meg kell várni, hogy felnőjön az úgynevezett zöldgeneráció, amelyik majd sokkal tudatosabban fog a javakkal élni. Azt gondolom, hogy egy ilyen generáció csak önmagától nem fog belenőni ebbe a tudatosságba, tehát itt alapvetően nem generációs kérdéstről van szó, hanem egy folyamatról. Én még mindig azt érzékelem, jöllehet én már korosabb vagyok, de az új generációk is inkább a fogyasztói társadalom reflexeivel nőnek fel, és nem kapnak instrukciókat arra vonatkozóan, hogy hogyan is kell ezt a tudatos szemléletet elsajátítani. Itt nyilván a politikának is felelőssége van, hogy milyen döntésekkel, milyen irányú kijelölésekkel tudja a szemléletet alakítani, hogy valóban egy környezettudatosabb ökológiai szemlélet felé mozduljunk el.

Említették a Duna hasznosíthatóságát, ezt egy kicsit berzenkedve hallgattam. Picikét csatoljunk vissza az elnökséghez: ott született egy Duna-stratégia. A Duna önök által elképzelt hasznosíthatóságát mennyiben látják összhangban lévőnek a Duna-stratégiában megfogalmazott alapvetésekkel? Hiszen ott valóban egy regionális összefogásról van szó, ami persze túlmutat magának csak a Dunának a hasznosíthatóságán.

Az energiastratégiát említették. Itt még itt van a paksi dilemma is, ami még mindig nem biztos, hogy nyugvópontra jutott, sőt, valóban sokkal nyitottabb volt a kormányzat ennek a kialakításakor, de azért a civil és a szakmai szervezetek véleményét erőteljesebben figyelembe kellett volna venni.

Még négy megjegyzésem van. Említik a közösségi oldalakkal, az internettel kapcsolatban, hogy a közösségi oldalak közelebb hozzák egymáshoz az embereket - értelmezhetik ezt akár ókonzervatív hozzáállásnak is, de én úgy látom, hogy nagyon sok esetben éppen gátjai a meghittebb emberi viszonyoknak, hiszen csak a gyorsaság, az információ gyors átadása számít, és a személyes kapcsolatok kialakításának nagyon sokszor gátjává válnak. Valóban az információáramlást felgyorsítja, de azt a fajta közvetlen emberi kapcsolatot, ami ennek a kultúrának és egyáltalán a jobb élethez feltétele, nagyon sokszor rombolja, de ez csak egy kitétel volt.

Üdvözlí az anyag, hogy a kormányzat, vagy a kormányzati szándék forrásokat rendel az oktatás fejlesztésére. Én éppen forráselvonást, aránytalanságokat és nagyon sokszor kidolgozatlanságot látok, hiszen ha akár a felsőoktatási törvénnyel, akár a közoktatási törvénnyel kapcsolatos dilemmákat követik, akkor egyelőre én is bizakodom, de határozott jeleket még nem látok arra nézve, hogy ez valóban az oktatás modernizálásához fog vezetni.

Említették, hogy a belső fogyasztás nem érte el a kívánt mértéket. Mi a véleményük a 16 százalékos egykulcsos adóról? Az volt a feltételezés, hogy ez élénkíteni fogja a belső fogyasztást, és ennek köszönhetően a gazdasági növekedés motorja lesz. Mit gondolnak az eddigi tapasztalataik alapján, ez a fajta közgazdasági filozófia vagy elmélet mennyiben állta meg a helyét?

És egyetlen pont, ahol tényleg vitatkozom. Említették, hogy talán az EU-s elnökségnek köszönhetően az emberekben tudatosabbá vált az európaiság megélhetősége, hogy a mindennapjaikban közelebb került hozzájuk. Ez a legnagyobb mulasztása szerintem az EU-s elnökségnek. Valóban én is sikeres elnökségként értékeltem, de éppen ennek a magyarországi megjelenését, az emberek tudatában való megjelenítését látom igazán hiányosnak. Még egyszer köszönöm a beszámolót, és elnézést, hogy kicsit hosszabb voltam.

ELNÖK: Köszönjük szépen, alelnök úr. Önmagában 12 kérdést tett föl (*Derültség.*). Néhány képviselőtársunknak el kell mennie 11 órakor, ezért átadom a szót Balczó alelnök úrnak, tessék parancsolni!

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Elnök úr, köszönöm a szót. Elnézést kérek, ne vegyék udvariatlanságnak, hogy a hozzászólásom után el kell mennem, de 11 órától ülésvezetési feladataim vannak a plenáris ülésen. Amennyiben a véleményemet úgy ítélik meg, hogy reagálásra érdemes vagy szükséges, akkor mind a jegyzőkönyvből, mind képviselőtársam beszámolójából nyilván tudni fogom.

A Jobbik Magyarországért Mozgalom nevében szeretném elmondani a véleményünket az anyaggal kapcsolatban. Mindenesetre köszönöm ezt a beszámolót. Látszik, hogy a tavalyihoz hasonlóan mennyire komolyan veszik önök azt, hogy elmondják a maguk nézőpontjából a véleményüket, az anyag is igen kimunkált, és valóban nagy segítséget nyújt a politikai döntéshozóknak.

Ugyanakkor nyilvánvalóan a mi nézőpontunk annyiban más, hogy önök alapvetően a gazdaság és a saját cégek helyzetéből alkotnak véleményt, nem megkérdőjelezve, hogy említették, hogy az ország szebb jövője is szempont, de érthető módon, természetesen világos, hogy a saját nézőpontjuk tükröződik.

Így van, amiben teljesen egyet tudunk érteni. Tehát a korrupció kérdését nem véletlenül kiemelten kezelték önök, mert az az egész magyar gazdaságnak, sőt, társadalomnak a rákfeneje, és még nagyon sok tennivaló van. Hogy csak egy példát mondjak, hogy mit kell felszámolni. A WikiLeaks-iratok kiszivároztatásának egy érdekes kis epizódja, hogy Gyurcsány Ferenc miniszterelnök Kóka János gazdasági minisztert arra kéri, hogy az autópálya-építések folyamatai kapcsán az átláthatóságot ne nagyon erőltesse. Ez egy nagyon

súlyos diagnózis, ahol nekünk a korrupció felszámolása érdekében minél többet meg kell tenni.

Igazuk van önöknek, amikor az üzleti környezet stabilitását kérik számon. Ezzel mi is egyetértünk. Nyilván az adott ágazatokat sújtó krízisadók is azt jelezték, hogy ez a stabilitás nem áll fenn. Én a miniszterelnök urat kérdeztem, hogy a krízisadó 2013-as kivezetését követően mire lehet számítani. Mi nyilvánvalóan azt várjuk el, hogy a közteherviselésbe a hazai vállalkozásokhoz hasonlóan bevont multinacionális cégek legyenek ott, kiszámíthatóan, egyenlő versenyhelyzetet teremtve. Ő azt mondta, érthető módon, hogy ezt majd 2013-ban kérdezzem meg tőle a költségvetés vitájában, hogy mi következik.

Az oktatás kulcskérdés, és itt is nagyon sok tekintetben egyetértünk. Nem kell mindenkinek diploma, hiszen a diplomák pont ezért értéktelenedtek el. A mérnökhíánnyal is egyetértünk, a piaci visszajelzéssel. Egy dologgal a Jobbik nem, 2000-ben volt egy felsőoktatási integráció, a 68 - ha jól tudom - intézmény 29-re csökkent. Állami intézmény ma 19 egyetem, és 9 főiskola. Mi úgy ítéljük meg, hogy ez a szám nem túlzó.

Viszont annyit hadd mondjak el, hogy amiről egyértelműen lesújtó véleményünk van, az a bolognai oktatási rendszer. Roska Tamást, Széchenyi- és Bolyai-díjas akadémikust hadd idézzem nagyon röviden. Azt mondta, hogy ennek a folyamatnak a legnagyobb vétke, hogy összekevert két műfajt, az egyetemet és a főiskolát. Az egyetemi oktatás célja az ismeretek határáig való eljutás, továbblépés a kutatás és az innováció irányába, a főiskolai képzés célja viszont a felkészítés a konkrét gyakorlati feladatok ellátására. Ezt keverte össze ez a folyamat, a nagy egyetemekből vegyes felvágott lett, a jó főiskolákból gyenge egyetemek. Ezt személy szerint is tudom, mert a hajdanvolt Kandó Műszaki Főiskolának, ma Óbudai Egyetemnek vagyok a főiskolai docense, most nyilván fizetés nélküli szabadságon, de ezt a folyamatot végigéltem.

Tehát úgy ítélem meg, hogy ez a kettős képzési cél fenn kell hogy álljon, éppen azért, mert Magyarország egy nyitott gazdaság, nagyon sok tekintetben technológiát kell ma alkalmazni, nevezzük így, főiskolai gyakorlatorientált szinten. Pont ezért ítélem meg úgy, hogy nem túlzott az intézményszám, de nyilvánvalóan sok teendő van, és teljesen igaz az, hogy a szakmunkásképzés presztízsét vissza kell adni.

Néhány szó a mobilitásról. Önök azt írják, hogy az országokon, kontinenseken átívelő mobilitás a multinacionális vállalatok működésének természetes velejárója, a magyar lakosság mobilitási szintje azonban továbbra is alacsony. Ez az önök oldaláról teljesen érthető, mert a tőke az mobilis, ha az IBM úgy látta, hogy vannak kedvezőbb feltételek, akkor bezárta a székesfehérvári gyárát, és ebben semmi bántó nincs, hogy azt kell mondjam, hogy a tőkének telephelye van, a munkaerőnek meg hazája van. Tehát azért nem olyan egyszerű ezt a kettőt azonos módon egymáshoz rendelve mozgatni.

A bevándorlás kérdéséről a következőt hadd mondjam el. A lakosság előregedése és a szakemberhiány miatt hatékony bevándorlási politikára van szükség, olyan migrációs stratégia kidolgozására, amely gyakorlatilag a népességcsökkenést ellensúlyozza. Számunkra a népességcsökkenés elsődleges tragédiája a magyar nemzet létszámának csökkenése. Nyilvánvalóan a munkaerő szempontjából a bevándorlás jelentős mértéke is tudja ezt ellensúlyozni. Ne vegyék xenofóbiának, hogy én ennek a veszélyét azért adott mérték fölött megfogalmazom. Hadd hivatkozzam Angela Merkel német kancellárra, aki pont ezen kérdés, a beilleszkedés, a nagyobb létszámú bevándoroltak integrációs képességének hiánya miatt azt mondta, hogy a multikulturális társadalom megbukott, ezért nyilván ezzel a bevándorlással, én úgy gondolom, csínján kell bánni.

Még röviden néhány szót általában arról, hogy a Jobbik Magyarországért Mozgalmat egyszerűen úgy ítélik meg, hogy ez egy multiellenes párt. Ez nincs így. Az valóban igaz, hogy a multinacionális bankszektor két évtizedes működését, valamint a külföldi tulajdonú hipermarketláncoknak a szerepét nagyon negatívan ítéljük meg. De általában természetesen

az, hogy multinacionális cégek vannak, léteznek, ők adott esetben termelő beruházással jönnek be, korszerű technológiát hoznak, és természetesen a munkaerőt, foglalkoztatást is növelik, ez egy pozitív kérdés. Ugyanakkor mi azt szeretnénk, hogy ez a duális gazdaság változzon meg, mert tényszerű adat, hogy 2003 óta a támogatások adókedvezményét 90 százalékban a multinacionális cégek kapták meg.

Tehát mi egyetlen dolgot szeretnénk, talán önök számára is ismert, hogy az OECD-tagállamok 2000-ben elfogadták a multinacionális vállalatok működésére vonatkozó célkitűzéseket, amelyek közül tudom, hogy sokat önök is teljesítenek, ennek az a lényege, hogy milyen módon járulnak hozzá annak a társadalomnak a fejlődéséhez, ahol önök működnek. Mi azt szeretnénk, hogy ez határozottabban érvényesüljön, és így összhangba lehessen hozni a multinacionális cégek gazdasági érdekét a mi társadalmunknak az érdekeivel.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Tisztelt Igazgató Hölgyek és Urak! Látják, hogy mennyire hasznos az önök jelentése, milyen sok termékenyítő gondolat fogalmazódik meg képviselőtársaimban. Természetesen ezek különböző álláspontok, hiszen más-más párthoz tartozunk.

Még egy képviselőtársamnak megadom a szót az első körben, és utána arra kérem önöket, hogy válaszoljanak. Utána pedig a második kör következik, hogy ne felejtsek el azokat a kérdéseket és kommentárokat, amikre válaszolni kívánnak.

Ivanics képviselő úrnak adom meg a szót.

IVANICS FERENC (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Üzleti Tanács! Sokszor találkoztunk már itt a bizottsági üléseken, és évről évre mindig újabb és régebbi javaslatokat fogalmaznak meg. Gyakorlatilag a mostani jelentés ilyen módon, azt mondhatom, hogy egészen más szerkezetű, mint ami eddig szokott lenni, hiszen már a tavalyi jelentésben is azt figyelhettük meg, hogy a pontok száma csökken, sokkal koncentráltabb bizonyos témakörökben, az ideit pedig kimondottan a tavalyi ajánlás tíz pontjából az elsőt próbálná megvalósítani.

Gyakorlatilag az ország helyzetét próbálja a jelentés azon keresztül értékelni, amely világot önök az üzleti világon keresztül érzékelnek. Azt mondhatjuk, hogy Magyarország jelentős változásokon ment át az elmúlt egy évben, és ezek a változások bizony néha erősen meglepőek voltak a külvilág számára. Egy dolgot előljáróban szeretnék elmondani, mert ez részint az első fejezethez, az országstratégia szükségességéhez is kapcsolódik.

Magyarország mindenképpen egy olyan helyzetben van, amit kevés ország mondhat magáénak. Mi egy nagy történelmi múlttal rendelkező ország vagyunk, amelyet a XX. század erősen megtépázott. A kommunizmus évtizedei elvittek olyan értékeket, amelyek a természetesen fejlődő Nyugat-Európában, a nyugat-európai emberekben megvoltak. Ez az értékrendhiány és ezeknek az értékrendeknek a lerombolása okozott egy vákuumot. 1990-ben, a rendszerváltozás alatt nem sikerült letisztázni az ország helyzetét, mint ahogyan azt tették mondjuk Csehországban. Csehország kiváló példája annak, hogy hogyan próbáltak leszámolni a kommunista hagyományokkal, és azokkal a beidegződésekkel, amelyek megterhelték az akkori társadalmat, itt a besúgó rendszertől kezdve a korrupción keresztül a demokrácia kis köreiig gondolok sok mindenre. Tehát egy teljesen széteső társadalmat kellett volna valamilyen módon új pályára állítani. Ez a közepes válaszom arra, hogy az országstratégia szükségessége fejezetben megfogalmazott konszenzusos országstratégia kialakítása egyelőre miért nem teljesen lehetséges.

Olyan társadalmi változásokon megyünk keresztül, és sajnálom, hogy a szocialista képviselőtársak nem tartották fontosnak az ülésen való részvételt, de olyan társadalmi

változáson megyünk keresztül, ami mondjuk más országokban húsz évvel ezelőtt megtörtént. Én örülök annak, ezt elmondtam a plenáris ülésen is már, hogy megerősödőben vannak új pártok, hiszen ez lehetőséget teremt arra, hogy az ország tisztuljon, tisztuljon azoktól a csökevényektől, beidegződésektől, kapcsolattrendszerektől, amelyek terhelik az országot. Tehát ez az egyik legfontosabb, hogy ha ezeket sikerül tisztáznunk, akkor lehetséges egy tiszta értékrendű, tisztább értékrendű országban egy tényleg valódi országstratégia kialakítása. Különböző a különböző marginális értékek mentén fogalmazódik meg ez az országstratégia, és csak a szétbomláshoz vezethet.

2002-2010 között olyan történelmi lehetőséget szalasztott el az ország, amihez fogható kevés adódik, és ez ennek a következménye. Elnézést, ha ezt egy kicsit hosszabban fejtettem ki, de én ezt nagyon lényegesnek gondolom. Ugyanis ez több ponton keresztül visszaköszön.

Ha Magyarország társadalmi folyamatait tehát ilyen módon nézzük, akkor kívülről nem mindig érthető. Ez részint a kormányzat váratlan intézkedéseihez is kapcsolódik. Nyilvánvalóan egy kormányzatnak kell olyan intézkedéseket meghoznia, amik az ország érdekeit nézik, még ha az elsőre nem is látszik, hogy hosszú távon minden szereplő javára válhatnak. Ezért volt például az, hogy a magánnyugdíjpénztárak átalakításánál, a nyugdíjrendszer átalakításánál az első reakciók pánikreakciók voltak a piacon, míg aztán lassan felismerték, hogy igazság szerint ez az ország hosszú távú működését képes biztosítani. Nem mondom, hogy 100 százalékosan sikeresen sikerült ezt megvalósítani, de mégis erre az útra térünk rá. És a gazdaságpolitika minden egyes lépése ezt próbálja képviselni.

Nagyon sok mindennel egyetértek az önök jelentésében. Azt gondolom, hogy ez az 5 fejezet - ha jól emlékszem, tulajdonképpen 5 fejezetre, 5 tőkére összpontosított az anyag - nagyon jól összefoglalja, hogy mire is lenne szüksége az országnak, bár némely állításával önmagam is vitatkozom.

A társadalmi tőke kapcsán gyakorlatilag a tisztesség az egyik legfontosabb értékrend, ami többször is visszaköszön. Erről beszéltek a többiek is. Én azt gondolom, hogy ilyen szempontból az ország átalakításánál elvitathatatlanul fontos a beszállítói hálózat megerősítése. Itt lenne egy konkrét kérdésem. Önök hogy látják: a Magyarországon szereplő vállalatok megfelelő beszállítói hálózati aránnyal rendelkeznek? Az önök cégein belül mondjuk egy nyugat-európai egységénél ugyanolyan százalékos aránya van a beszállítóknak, vagy kisebb? Nekünk az az érzésünk, főleg vidéken, hogy a vállalatok, nagyvállalatok többnyire azokat az egységeiket hozzák ide, amik, elnézést, ha nagyon leegyszerűsíttem, ez részint az idő hiánya miatt is van, tulajdonképpen az összeszerelői tevékenységet erősítik. Ez nyilván majd a kutatás-fejlesztésnél is visszakapcsolódik. Ez a kérdés.

Tehát a kérdés lényege, hogy arányosságában megfelelően fejlettek vagyunk-e már Magyarországon, vagy még lehetne előbbre lépni? Ugyanis ez kulcskérdés, egyetértek Takács Jánossal, hogy a kkv-k fejlesztése az élet kérdése Magyarországon.

A humán tőke aránya kapcsán én azok közé tartozom, akik a mérnöki szemléletmódot nagyon támogatják, és ilyen módon azt gondolom, ez óriási baja egyébként a társadalomnak is, hogy ez eltűnt a társadalomból. Magyarország egy olyan országgá vált, ahol közgazdászokat és jogászokat képeznek, és ez is jól jelzi azt, hogy a termelés visszaszorult. Amikor arról beszélünk, hogy az ország szemléletmódja milyen, hogy gondolkodás-, attitűdváltás kellene, akkor ez visszaköszön abban is, hogy tulajdonképpen a termelőmunka becsülete elveszett. És ezt a kérdést aztán megnézhetjük ott is, hogy az oktatásban ez hogyan köszön vissza. Nemcsak mérnök kell, hanem kell az az ember, aki egy CNC-gépet rendesen tud kezelni. És nincsen, elveszett.

Az Európai Unióhoz való csatlakozás azt hozta nálunk, a nyugati határvidéken, hogy a jobb szakemberek elmennek a határon túlra, és ilyen módon kevés olyan szakember marad, aki itthon tud dolgozni.

A másik ilyen kérdés: a foglalkoztatás kapcsán egy konkrét kérdésem lenne. Mindig sokat vitatkozunk azon, hogy a foglalkoztatás kapcsán hogyan emelkedik az aktív, inaktív aránya, de van egy olyan kérdés, ami nem szerepel itt, ezt egy kicsit hiányolom egyébként az anyagból, a részmunkaidő megemlézése. A részmunkaidő révén értek el a nyugat-európai országokban a nyolcvanas-kilencvenes években óriási ugrást. És mi azt érzékeljük, hogy a részmunkaidő kapcsán, főleg a nők foglalkoztatása kapcsán, valamilyen falba ütközünk. Önök hogy látják, hogy lehetne ezt a falat áttörni? Csak kormányzati eszközökkel, vagy a gazdaságban is szemléletváltásnak kellene eljőnie?

A pénzügyi tőke, ami a legrövidebb fejezet, 2 oldal tulajdonképpen az anyagban, mégis hihetetlen témaköröket tartalmaz - közbeszerzés, pályázati rendszer átalakítása. A pályázati rendszer átalakításánál az a baj, hogy gyakorlatilag 2007-13 között egy rögzített helyzettel rendelkezünk. Ezen tényleg szeretnénk egyszerűsíteni, mert katasztrófa, ami van. Erre nagyon sok színes példát tudnék mondani, de idő hiányában nem teszem. Az önkormányzati rendszer, az adminisztráció átalakítása, ezt mind-mind ugyanaz a fejezet taglalja. Aztán egy másik fejezetben visszaköszön, hogy tulajdonképpen pénzügyi szemléletváltás kellene Magyarországon. Ezzel mélységesen egyetértek. Az embereknek fogalmuk sincsen arról, hogy mi történik, ha aláírnak egy szerződést, mit írnak alá, hogyan írják alá. Hogy mi van, ha a pénzüket a bankautomatából veszik ki, mi van, ha az egész készpénzt hónap elején egyszerre felveszik, vagy kártyával fizetnek. Ezek mind-mind olyan kérdések, amik segítenének, bár én ilyenkor mindig hiányolom, hogy nem elég részletes az anyag, de megértem, hogy tulajdonképpen szemléleti támogatás van.

A természeti tőke fejezete, úgy hiszem, szintén lényeges elemeket tartalmaz. Az energiastratégiáról szóló megjegyzéseket külön üdvözljük. Itt, a bizottságban is tárgyaltuk az energiastratégiát, és úgy néz ki, hogy ez ténylegesen jó példája lehet az országnak, hogy hogyan és miképpen tudunk előbbre lépni. Bár itt, ebben a fejezetben van egy olyan mondat, amivel vitatkoznék. Azt írták le, hogy az úthálózat jól kiépített. Itt azért vannak hiányosságok. Lehet, hogy jól kiépített, de hogy a felszínén vannak komoly problémák! Aki ebben kételkedik, az üljön autóba nyugodtan. Tehát itt még komoly fejlesztések kellenének, főleg vidéken.

Egy konkrét értelmező kérdésem is lenne: az elektromos mobilitás pontosan mit jelent? Az elektromos ellátás diverzifikálását jelenti, tehát hogy gyakorlatilag szabadpiac alakul ki a vezetékek kapcsán, vagy kimondottan a mobilitás kérdését, tehát hogy hogyan lehet... Bár nem tudom, hogy volt olajipari cég kapcsán ezt hogyan, vagy miképpen lehet hallani, vagy mondjuk a közlekedés elektromos fejlesztését jelenti?

A kulturális tőke a legszínesebb fejezet. Ennek kapcsán Balczó Zoltán képviselő úr gyakorlatilag már megpendítette azt, amit egyébként én is kérdezni szerettem volna, hogy melyik Európa milyen értékrendet fogadott el? Tehát amíg Európa azzal küzd, hogy megismerje a másik európai országot, aközben van egy olyan hatás is, hogy a kívülről jövő migráló emberek kulturális szokásait is valamilyen módon integrálnia kellene. Ez egyszerre óriási feladat, és mint látjuk, nagyon nehezen birkózik meg vele Európa. Az anyagban egy helyen szerepel az is, hogy az európai értékrendet fogadtuk el - ez ellen tiltakoznák. Nem Európa kínál egy értékrendet, hanem közösen építjük az európai értékrendet. Tehát aktív szereplői kell, hogy legyünk ennek, és igenis mi is hozzá tudunk járulni. Nem elfogadni kell valamit, hanem közösen kialakítani.

A kulturális iparral és turizmussal kapcsolatban mélyen egyetértek, itt gyakorlatilag a korábbi kérdéseim kapcsán köszön vissza ugyanaz, amit kérdezni szerettem volna: a kutatás-fejlesztés területén önök hogy érzik ezt? Az önök cégein belül a kutatás-fejlesztés Nyugat-Európában is hasonló arányokat képvisel, mint mondjuk Magyarországon? Tehát a mi érzésünk, vagy az én érzésem az, hogy ebben gyakorlatilag elmaradás van. Vannak jó mérnökeink, és az országban ehhez képest mégis elmaradás van. Tehát itt egy kicsit úgy

érzem, mintha a kormányzatra lenne hagyva ez a feladat, pedig önök igazán aktívan tudnának ebben részt venni.

Az epilógussal is egyetértek, ott a civilekkel kapcsolatos megjegyzéssel részint, és van egy rész, ami nincs igazából leírva, de ez is visszaköszön abban, amiről beszéltem, és elnézést, hogy ilyen hosszan fogalmaztam, de ezt nem tudtam rövidebben elmondani, így is nagyon sok mindenre csak utalás tettem. Tehát a civilek alulszervezettsége jól jellemzi azt, ami a magyar társadalom baja. Ez azt jelentette, hogy az elmúlt rendszerben nem jöhettek össze, nem alakíthattak csoportot, marginalizálódtak az emberek, például a szolgáltatás-igénybevételnél. A szemlélet kapcsán nem abban voltak érdekeltek az emberek, hogy elmenjenek és egy szolgáltatást igénybe vegyenek, hanem hogy otthon maguk állítsák elő, fusiban, így-úgy. Megvan Hofi Géza mondata, hogy: mindent kétszer vettünk, egyszer észre, egyszer meg el, hogy meglegyen otthon. Ez gyakorlatilag azt hozta, hogy bizonyos szolgáltatásoknál óriási lemaradás van szemléletben. Inkább előállítjuk otthon, az időnkét nem kímélve, csak elfelejtjük beleszámolni, mert azalatt mást is csinálhattunk volna, a saját költségeinket.

Visszatérve a civilekre, itt azt értem ezalatt, hogy a civilek alulszervezettsége szintén azt jelzi, hogy a magyar társadalomban nincs meg az a saját erő, ami egy egészséges szemléletmód-váltáshoz, egy attitűdváltozáshoz kell, ami az emberi kapcsolatokra érvényes. Tehát összességében én örülök ennek a fajta szemléletváltásnak a jelentésben, örülök ennek, mert nem egyes problémáknál ragad le, tehát tényleg megpróbál egy ország fejével gondolkodni - csak aztán innentől jön, hogy akkor most melyik ország melyik Európában. Ezek nem könnyű kérdések, de azt hiszem, az ilyen munka, az ilyen anyagok mindenképpen segítik azt, hogy valami eredménye legyen ennek végül is, és ténylegesen kialakulhasson egy országstratégia.

Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Hadd kérdezzem meg képviselőtársaimat, hogy van-e még kérdés. *(Jelzésre:)* Mengyi Roland képviselőtársam.

Akkor szerintem hagyjuk ezt a másik kört, folytassuk még a kérdésekkel, és szóljanak, ha már nem bírják jegyzetelni ezeket a kommentárokat. Hál' istennek ez egy valódi párbeszéd, és ennek rendkívül örülök, talán ez a párbeszéd most jobb, magasabb hőfokon zajlik, mint tavaly vagy tavalyelőtt.

Akkor megadom a szót Mengyi Roland képviselőtársunknak.

DR. MENGYI ROLAND (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Vendégeink...

ELNÖK: Bocsánat! Még egy kérésem van, hogy egy kicsit lassabban, mert fordítják képviselőtársaimat. Elnézést, de elég nehéz dolguk van a tolmácsoknak, őszinte részvétem, és lehetőleg olyan szófordulatokat használjanak, amit könnyen tudnak fordítani. *(Derültség.)*

DR. MENGYI ROLAND (Fidesz): Igyekszem lassan, érthetően, valamint kevésbé filozofikus mélységben megfogalmazni a kérdéseimet, illetve észrevételeimet.

Hadd kezdjem azzal, ami a bevezetőben nagyon tetszett: közös gondolkodás az országunk versenyképességéről és a befektetői vélemények, amelyek hozzájárulhatnak az ország érdekeihez. Talán ha ezen a bázison építkezünk, akkor már csak jó lehet a párbeszéd és a konzultáció.

Én is követném a beszámolókat a szerkezetét a hozzászólással. Mindenekelőtt az országstratégia. Ciklusokon átívelő, így fogalmaztak többször, még hozzá oly módon fogalmazták ezt meg, hogy az az előnye ennek, hogy a vállalkozások - hogy is mondjam -

hozzá tudják igazítani a vállalati stratégiákat és hosszú távú programjaikat és a kiszámíthatóság mint kulcsfogalom megjelenik itt. Természetesen az országstratégia célja lenne az is, hogy a belső irányokon túl meg kéne határozni az ország helyét az Európai Unióban, ez elhangzott.

A kérdés úgy fogalmazódott meg bennem, ahogy szintén elhangzott, hogy az összes körülményre tekintettel, a lehető legnagyobb rugalmassággal kell ezt kezelni. Én csak azt a kérdést tenném fel, hogy van-e olyan tapasztalat Európában, hogy ezt mások hogyan szokták csinálni. Tehát először is hogy fogalmaznak meg nem kormányprogramot, nem kormányzati ciklusban lévő nemzeti stratégiát, hanem ciklusokon átívelő olyan országstratégiát, amely az összes körülményre tekintettel, a lehető legrugalmasabban kezeli a környezetének változásait, gazdasági változásait. Ma különösen él ez a kérdés ebben a helyzetben, amikor Európa és a világ gazdasága áll és dolgozik.

A második csoport az oktatás. Ahogy jelezték: magas felsőoktatási létszámok, a munkaerőpiac igényeinek nem megfelelő képzések és jellemzően mérnökhány. Nos, az értékek oldalán szeretném Mile Lajos alelnök úrnak jelezni, hogy már közoktatásról nincs szó, köznevelés van, tehát itt az értékeket tudjuk ebbe bekapcsolni. Ez nagyon fontos paradigmátikus váltás, de remélem, hogy időben majd ő is felzárkózik ehhez a gondolathoz, hogy értékeket építsünk. (*Mile Lajos: Mindent meg fogok tenni! - Derűlttség.*) De a jelenlegi kormánynak az elindult gyakorlatorientált középfokú és felsőfokú képzés, a piacképes tárgyi tudásnak a megszerzése, a nyelvtudás, a jelenlegi köznevelési koncepcióban és törvénytervezetben a nyelvtudás mihamarabbi megszerzése a legfontosabb prioritást jelenti. Jelentem, ez megvan, ebből is látszik, hogy jó a jelenlegi kormány kommunikációja.

Ugyanakkor a kérdésem az úgy szólna, hogy hogyan tudjuk ezeket az erőforrásainkat - ha már egyszer a jelenlegi kormány ezt úgy építi, ahogy az ország versenyképessége szempontjából érdemes - úgy kezelni, hogy befektetői, termelői kapacitás érkezen Magyarországra, és ne a magyar képzett munkaerő menjen a termelői kapacitáshoz. Tehát nem az országon belüli munkaerő-mobilitás problémáit feszegetem, hanem az országhatáron túl. Persze tudjuk, hogy az Európai Unióban egy prioritás az, hogy a belső piac élénkítésében nyilván a munkaerő is mozogjon.

Aztán az aktív-inaktív arány, a munkára ösztönzés, a születések száma kapcsán tett intézkedések szintén a jelenlegi kormánynak a sajátjai. Számos olyan intézkedés született, nemcsak gazdasági, de szociális oldalon is, ahol ezeket a témákat kezeljük: a születések száma kapcsán, hogy csak mást ne említsek, a családpolitikai intézkedéseink, az adóval kapcsolatos intézkedések. Ugyanakkor a pénzügyi tőke fejezetnek az adórendszere kapcsolódik ide, hiszen a belső fogyasztás bővítésének nemcsak az az egyetlen lehetősége, hogy minél több ember dolgozzon, és akkor nyilván a fizetéséből a belső fogyasztás élénkül, hanem az is, hogy az adórendszer, ahogy nagyon szépen fogalmaztak, hogy önök támogatják azt az adórendszert, ami egyszerű, egységes, profitalapú és nem tartalmaz kivételeket, hát ez gyakorlatilag a mai adórendszer, amelyet a jelenlegi nemzeti ügyek kormánya vezetett be. Nos, ez az adórendszer közel ezer milliárd forintot hagyott az emberek zsebében éves szinten, ez vállalatokra, kkv-kra és magánszemélyekre is értendő. Ez nyilván az ő döntésük, hogy a belső fogyasztást ők mennyire kívánják élénkíteni. Nyilván a jelenlegi gazdasági helyzetet már annyira mindenki észlelte, hogy elsősorban a megtakarítások irányába mozdítják el ezeket a forrásokat, de természetesen tudunk róla, hogy a belső fogyasztás az nyilván főleg céges vállalati stratégiák szempontjából egy kívánatos dolog.

Ugyanakkor itt van a munkaerő kapcsán a migrációs stratégia, amelyet említett. Magyarországon 2,5 millió ember az aktív kategória, aki dolgozik, adót fizet, és ebből tartjuk el az országot. Ennek ellenére nem gondolom azt vagy pont emellett nem gondolom azt, hogy egy migrációs stratégiát kell kiépíteni Magyarországnak, hiszen nekünk megvannak a tartalékaink, óriási tartalékaink vannak abban, hogy egy jó oktatási, egy jó szakképzési

rendszerrel hogyan lehetne az aktív dolgozók számát magyar állampolgárokkal növelni. Tehát én nem gondolom, hogy máris abban kéne gondolkodnunk, hogy milyen migrációs stratégiát alkalmazunk, hiszen itt élnek, itt laknak, csak az aktív kategóriába kell őket bevonni, és természetesen a munkára ösztönzés stratégiája vagy hogy mást ne mondjak, a gazdasági megfontolású romastratégia ezeket a területeket célozza.

Az utolsó gondolat az epilógus részhez, ahol a kis- és középvállalkozási szektor többször is megjelenik. Először is: Mi a véleményük arról, hogyan tudjuk a termelést visszahozni Európába? Ez egy egyenes kérdés. Tehát a termelést Európába, a termelést Magyarországra.

Aztán én is feszegetném a beszállítói lehetőségeket. Az volna nyilván az érdekünk, hogy az itt meglévő multinacionális vállalatoknak - és itt elsősorban úgy említem a multinacionálist mint nemzetközi piacokra termelőt -, ezeknek a vállalatoknak a lehető legjobban strukturált és kiépített magyar kkv-kból álló beszállítói struktúrája jöjjön létre. Ez elengedhetetlen. A kérdésem az lenne, hogy van-e olyan adatuk - hiszen tudjuk, hogy körülbelül Magyarországon a munkavállalók 60-66 százalékát kis- és középvállalkozások foglalkoztatják, és csak a maradék a közszolgáltatás és a multinacionális vállalatok -, hogy a Magyarországon meglévő multinacionális vállalatok beszállítói körében mekkora az a rész, amely a kkv-k munkavállalói lefedettségét jelzi. Tehát, hogy érthető legyenek: Hány olyan kkv vagy hány olyan munkavállaló dolgozik azoknál a kkv-knál, amelyek beszállítói körébe tartoznak a magyarországi multinacionális vállalatok? Ez egy izgalmas kérdés, szerintem ezzel tovább is tudnánk lépni egy párbeszéd irányába.

A 2010-es jelentéshez szeretnék visszacsatolni utolsó felvetésként: a vállalati szektor banki finanszírozásában tapasztalható változásokról szeretném a véleményüket kérdezni.

Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Végül Ékes József képviselőtársamé a szó.

ÉKES JÓZSEF (Fidesz): Köszönöm, elnök úr, a lehetőséget. Én is nagy tisztelettel üdvözlöm önöket. Átolvasva az anyagot, a magam részéről nagyon jónak, precíznek, előremutatónak tartom, és tényleg nagyon sok olyan kérdést fogalmaz meg, amit tulajdonképpen a kormány is meg kíván valósítani a maga részéről, csak ehhez egy folyamat is szükséges, hogy egyáltalán törvényekkel, rendeletekkel ezeket szabályozni is lehessen.

Többször találkoztunk már, én is már nagyon sok ilyen ülésen vettem részt, és talán a stratégia kérdését valószínűsíthetően és nagyon pontosan fogalmazták meg önök is, hogy kell egy országstratégia, kell egy image, kell egy vízió. Most már idestova 2 éve működik a magyar parlament országgyűlési határozatával testesítve egy nemzeti fenntartható fejlődési stratégia összeállítási folyamata, amely kapcsán valóban megfogalmazható akár a kultúra, akár a demográfia kérdése, akár az oktatási, akár a szociális kérdések, és minden olyan szegmens, ami valóban egy társadalom esélyeit, lehetőségeit tudja biztosítani hosszú távon.

De ennek a stratégiának az elkészítéséhez nem elég önmagában csak egy szelettel foglalkozni, hanem egy átfogó társadalmi megújulási stratégiára van szükség. Azt hiszem, ez a legfontosabb, hogy minden szegmensét vizsgálva, Magyarország megújításának azokat az alapvető kérdéseit valóban tegyük le az asztalra, hozzájuk nyilvánosságra, amik alapján a jelent látjuk, és arra valóban egy jövőt is fel lehet építeni.

Egy év alatt nem lehet csodákat csinálni, azt hiszem, ezt mindenki tudja és látja, hiszen az egész Európai Unió a jelenlegi recesszióban, gazdasági-pénzügyi válságban szenved. És ha a magyarországi különböző jelentéseket, felméréseket figyeljük, akkor Magyarországot úgy próbálják beállítani, hogy Magyarország pesszimista, nem képes mosolyogni, és ez sajnos a külföldi, felerősített médiákban megjelenik, és adott esetben egy olyan törvénykezés kapcsán, amely kapcsán előtérbe helyezi a médiatörvényt mint országos

hírt vagy nemzetközi hírt, és onnantól fogva megpróbálja a magyarországi teljesítményt ezen keresztül mérni, ez tulajdonképpen tényleg egy pesszimista változat.

Nagyon sajnálom, hogy vannak olyan parlamenti képviselők, akik ha a határt átlépik, az elsődleges céljuk az, hogy Magyarországot illetően is lejárassák, hiszen a magyar parlament az alkotmányát még el sem fogadta, már különböző bejelentett vizsgálati folyamatok indulhattak volna meg Magyarországgal szemben, vagy indultak meg akár az Európai Unióban, vagy az Európa Tanácsban is. Én azt hiszem, hogy meg kellene tanulnunk újra mosolyogni, itthon is egyébként, bízni egymásban.

Erre egy nagyon jó példa, én az elmúlt 11 hónapot Kolontárnál és Devecsernél, a vörösiszap-katasztrófa területén töltöttem, ha nem volt parlamenti ülés, és azért bárki jött oda külföldről, akár az ázsiai országokból, de Európából is, mindenki úgy fogalmazott, hogy azért amit a magyar kormány és a magyar emberek Kolontáron és Devecserben együttesen, természetesen nemzetközi összefogásban, megcsináltak, az a világ számára is példa értékű. A magyar alapvetően ilyen egyébként, hogy tud példákat is szolgáltatni a világnak. Nem véletlenül vannak Nobel-díjasaink, és nem véletlenül van a világon számos olyan szabadalom, amely magyar névhez, magyar tudományhoz, vagy a magyar kutatás-fejlesztéshez köthető. Össze kellene raknunk a képet, és nem azt sugározni, hogy mi mennyire pesszimisták vagyunk, és nem azt sugározni kifelé, hogy mennyi és milyen óriási ellentétek vannak ebben az országban. Nem, nincsenek olyan nagy ellentétek, csak mi próbáljuk meg saját magunk, bizonyos közvetítőkön keresztül, felnagyítani és felnagyíttatni, bízva abban, hogy aki ezt mondja adott esetben, az a nemzetközi sajtómédia világában is ott lesz a címlapon. Ez egy óriási nagy gond jelen pillanatban.

Én úgy látom, hogy a magyarországi gazdasági környezet az ideérkező befektetők számára egy stabilitást, egy biztonságot, egy kiszámíthatóságot tud adni. Ha ehhez hozzá tudjuk rendelni azt, hogy évente nem 6-8 vagy 10 alkalommal változnak meg a jogszabályaink, az adójogszabályaink, hanem azt tudjuk mondani, hogy igen, kérem, ez stabil, és erre lehet számítani, akkor abban az esetben ez a környezet még stabilabbá válik.

Ha a korrupció kérdését vesszük. Az elmúlt 8 év, tulajdonképpen az elmúlt 20 év hihetetlen mértékben nyomta rá a bélyegét erre, és a magyar társadalomban szabályszerűen már sportot űztek már abból, hogyan lehet körbetartozni, hogy lehet korrupciós eszközöket akár politikai színtérre is felemelni, mert erre is vannak példák. Nem véletlenül folynak azok a perek, amelyek a belső nyilvánosságot azért eléggé irritálták. Ma már a társadalmat, megmondom őszintén, kevésbé, mert ha valaki ma a tévét bekapcsolja, vagy az újságot a kezébe veszi, ahol valamelyik tárgyalásról van szó, akkor az állampolgárok legyintenek rá egyet. Sajnos ilyen mélyre süllyedt Magyarországon ez a sport és ez a tevékenység a korrupció területén.

De a törvénykezésünk abba az irányba halad, és a törvényeinket azért kívánjuk úgy és annyira erőteljesen megfogalmazni, hogy ennek az esélyét minimálisra lehessen csökkenteni. Ahogy ön is fogalmazott, nem lehet végleg megszüntetni, mert azért Európában is van számos példa erre, sőt, egész magas szinten hallani az utóbbi időben különböző nyilvánosságon keresztül is, de igenis törekedni kell arra, hogy egy országot ne az jellemezzen, egy társadalom viselkedését ne az jellemezze, hogy ő is megtette, akkor én is megtehetem, hanem azokat a kikapukat igenis mind be kell zárni, amelyek idáig lehetőséget adtak arra, hogy adott esetben magas szinten is lehessen korrupciós tevékenységgel élni és visszaélni, és ebből adott esetben sportot űzni.

Én azt mondom, hogy a magyar társadalom megújításához most szükségesek azok a lépések, amelyek lehet, hogy kiváltják bizonyos országok vagy bizonyos pártok nem tetszését, de ezeket a lépéseket igenis meg kell tenni ahhoz, hogy valóban egy új társadalmi felfogás tudjon elindulni, és lebontsuk azokat a velünk cipelt vagy velünk hozott megszokásokat, szokásokat, amelyek tulajdonképpen gátjai voltak annak, hogy egy egészséges társadalom ki

tudjon alakulni, és abban a gazdasági érdekeket és a gazdasági szereplőket tulajdonképpen egy stabilitás tudja hosszú éveken keresztül jellemezni.

Az oktatás kérdése. Én is teljesen egyetértek mindenkivel, aki ezt a területet megfogalmazza, a szakképzésre igenis sokkal erőteljesebb hangsúlyt kell fektetni. Én tudom a saját területemről, Veszprém megyéből is, amelyik a szerszámkészítés egyik fellegetvára volt, és ez ma már tulajdonképpen eltűnt. Tehát vannak olyan szakmák, amelyek keresettek nemcsak itthon, hanem tulajdonképpen Európa- és világszerte is, és elsődlegesen ezekre kell a hangsúlyt fektetni, hogy azon a jellemző, speciálisan kialakított egyetemi képzési, szakképzési rendszeren keresztül újra meg kell erősíteni azt, hogy valóban ne hiány keletkezzen Magyarországon, hanem valóban pótolni lehessen, vagy adott esetben az új kihívásoknak megfelelő szakmai-oktatási rendszert kell kialakítani. És ebben is egyedi volt Magyarország, speciális volt Magyarország, és hozzá tudott rakni olyan értéket az Európai Unió szakmai képzettségéhez, ami tulajdonképpen mindenki számára egyfajta pozitív lépés volt.

Ezt a pénzügyi-gazdasági válságot Magyarországnak is kezelnie kell, ahogy az Európai Uniónak kezelnie kell a görög válságot, vagy adott esetben az Európai Unió belső válságát, gazdasági megerősödését, vagy adott esetben az innováción keresztül a versenyképességet mondjuk Kína, vagy Oroszország esetében, és tovább lehetne sorolni számos országot. Velük szemben az egész Európai Uniónak tulajdonképpen fel kell tudni venni a versenyt. Ezért sokkal szorosabb zárásra van szükség, egy sokkal erőteljesebb európai uniós külképviseletre van szükség, mert nagyon sok esetben érezzük és tudjuk mi magunk is, hogy az Európai Unióban a bürokrácia lassú tengerében tulajdonképpen számos esetben olyan döntések maradnak el, amelyek Kína, Oroszország vagy India esetében. Teljesen természetesnek tűnik, hogy pár hét alatt vagy pár hónap alatt a döntést meg tudják hozni.

Én azt hiszem, hogy ezt az erőt kellene egyesíteni az Európai Unión belül, ezt az erőt kellene nálunk, itthon is, akár pénzügyi, akár gazdasági, akár társadalmi, akár szociális szempontból is sokkal erőteljesebben megfogalmazni, és ebben önöknek is nagy szerepe van.

Rettentő nagy szerepe van, mert Magyarországon is különböző régiók eltérő és eltérő szinten állnak, tartanak, és ha adott esetben önök is úgy látják, hogy a hazai stabilitás, akár az adó-, a költségvetési vagy a törvénykezési folyamatokban az önök stabilitása hosszú távon biztosított, akkor önöknek is, igenis, arra kell elsődlegesen orientálniuk a saját cégeiket, beszállítóikat, hogy a területi szubregionális, regionális lefedettséget, és azon keresztül a munkaerő-pótlást is meg tudják valósítani.

Itt egy nagyon jó példa az Audinak a győri fejlesztése, ahol már hatalmas mértékű munkaerőhiány érződik. Tehát ott már érdemesebb befelé jönni, akár Veszprém megye vagy akár más megye irányából is, a beszállítóknak az esetleges megerősítése érdekében. Hisz ott a szakmai háttér még mindig adott, és adott esetben már, én azt hiszem, a világban nincsenek távolságok, és Magyarországon meg főleg nincs távolság, önök is úgy fogalmazznak, hogy az úthálózat-rendszerünk az aránylag jónak mondható. Tehát én úgy érzem, hogy ezekben a kérdésekben, szegmensekben sokkal határozottabban kell lépni.

A másik pedig az, hogy a stratégiát valóban Magyarországnak is meg kell alkotni, hisz 2006-ban, 2007-ben egy olyan stratégia lett kiküldve az Európai Unióhoz, amit sem önök nem láttak, sem a parlamenti képviselők nem láttak. Na, ezen kell változtatni ahhoz, hogy valóban együtt lássunk és együtt tudjunk gondolkodni ezekben a kérdésekben.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én már fel sem merem tenni a kérdéseimet. *(Derültség.)* Ebből is látszik, hogy képviselőtársaim nemcsak kérdeztek, hanem kommentárokat is fűztek, saját és pártjuk vízióit is elmondták. Ez rendkívül tanulságos és nagyon fontos. Tehát ezért külön köszönöm önöknek, látják, hogy ez nemcsak udvariasság, hogy ez a jelentés a mi

fantáziánkat megmozgatta. Nemcsak elolvastuk, hanem ezt megpróbáljuk a saját hasznunkra is fordítani, és nyilván a véleménykülönbségek is kijöttek.

Remélem, hogy győzték a jegyzetelést. Néhány képviselőtársam már elment, a nevükben is szeretnék elnézést kérni, de jelezték már az ülés kezdete előtt, hogy elfoglaltságuk van, mert közben más bizottsági ülések munkája is folyik. Így akkor én átadom a szót, ahogy az elnök úr látja, hogy milyen sorrendben kívánnak válaszolni. Tényleg szívesen hallgatjuk önöket, a véleményüket, és ha van a végén viszonzválasz, arra is esetleg megadom a szót, de csak egy-egy percben.

Tessék parancsolni!

KEREKES LÁSZLÓ, a Magyar Európai Üzleti Tanács elnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselő Urak! Hölgyeim és Uraim! Szeretném az Üzleti Tanács nevében valóban megköszönni, hiszen ez a rengeteg kérdés és hozzászólás tényleg azt jelzi, hogy komolyan vették ezt az anyagot. Ennek szívből örülünk. Ez nem újdonság számunkra, hiszen ez, azt gondolom, hogy az elmúlt években is így történt, de azt gondolom, hogy a kérdések mennyisége azt bizonyítja, hogy ha valamikor, akkor most igazán fontos ez a dialógus.

Akkor szeretném megkérdezni a tagjainkat, hogy a jegyzetekből ki kíván hozzászólni. Én előre is elnézést fogok kérni, mert valószínű, hogy tételesen nem fogunk tudni végigmenni, össze fogunk fogni kérdéseket, és amennyiben, ahogy az elnök úr is jelezte, valamelyik kérdés nyitva maradt, akkor kérném, hogy ezt jelezzék.

(Jelzésre:) Akkor kérném Pécsi-Szabó urat, hogy válaszoljon.

PÉCSI-SZABÓ MIKLÓS tiszteletbeli tag (HEBC): Köszönöm szépen. Engem is személy szerint lenyűgöz ez az aktivitás, ami itt a teremben kibontakozott, és jó multinacionális gyakorlathoz híven, a hatékonyságra törekedve engedjék meg, hogy szinte csak címszavakban válaszoljak.

A fenntarthatóság, zöld generációs folyamat kérdésére: itt a Dunát is még be lehet vonni, illetve konkrétan Ivanics úr felvetését az elektromos mobilitásról. A fenntarthatóság kérdésében a fosszilis energián belül is a technológia óriásit lépett előre. Most húsz kamionnak annyi a károsanyag-, az NOx- és a részecskekibocsátása, mint 1984-ben egy darab kamionnak. Ez hihetetlen szám, tehát magán a fosszilis energián belül is, a belsőégésű motoroknál is vannak még tartalékok, és a világ igen erőteljesen ebbe az irányba megy, amíg a tartalékok tartanak, és utána ezzel párhuzamosan folyamatosan a megújulókat kell egyre inkább fejleszteni, előnyben részesíteni.

Itt a Duna-stratégiára is rátérek, ez elsősorban a hajózhatóság, az öntözés és az energia hármasa körül forog. Az öntözésnél engedjék meg, hogy két mondatban elmondjam, hogy május-júniusban a feleségemmel végimentünk a Szent Jakab úton Spanyolország keleti végétől a nyugati végéig, 650 kilométert gyalogoltunk, és amikor az ember 4-5 kilométer per óra sebességgel közlekedik, akkor egy egészen más világot lát. Amit én láttam ott a mezőgazdaság és az öntözés szemszögéből, az valami hihetetlen volt. Nem tudtunk úgy menni egy kilométert, hogy ne legyen csatorna, amiben víz folyt, zsilipekkel, ment a kisebb táblákra, onnan mobil csőhálózatokkal öntöztek. Azt kell mondjam, hogy ez körülbelül egy 30 napos út volt, igen alaposan és közlőrl tudtuk tanulmányozni, hogy a zöldség- és intenzív növénytermesztés száz százaléka öntözve volt, de a gabonából is egy jó rész, és ez nemcsak egy-egy kiemelt rész, hiszen vagy három-négy tartományon átmentünk Navarrától Galíciáig.

Magyarországon meg az az érzésem, hogy itt vagyunk egy medencében, vízkinccs az bőven van, nagyon gazdag, és hagyjuk átfolyni, nem igazán kezdünk semmit vele, holott kellene a csatornázás, az öntözés, az öntözés elérhetővé tétele a mezőgazdasági szereplőknek. És itt jön a megújuló energia kérdése. Az elektromos energiának egyre nagyobb szerepe lesz, itt a probléma az, hogy az energiát nagyon nehezen lehet tárolni. Tehát itt különösen fontos

több olyan tározós erőműnek a megléte, ami a nap- és szélenergiát, ami akkor van, ha süt a nap, akkor van, ha fúj a szél, és nem akkor, amikor a fogyasztás van. Ezt valahogy konzerválni lehet, egy szivattyús tározóba fölvenni, és onnan akkor lehívni, amikor az szükséges. Ha ez nincs meg, akkor hiába építünk és fejlesztünk a megújuló energia többi szegmenseiben, az igazából feltehetőleg kárba vész, illetőleg sokkal nagyobb társadalmi költséggel gázüzemi erőművek elindítása, leállítása fogható be a rendszerbe. Tehát erről itt ennyit.

És akkor az elektromos mobilitásról. Itt egyértelműen arról van szó, hogy most már látszik, hogy a járműveknél az elektromos hajtás nemcsak a közösségi közlekedésnél - villamos, metró, ez régen megvan -, hanem a személygépkocsiknál is egyre inkább terjed. Először a full hibrid, amikor egy benzinmotor benn van ugyan az autóban, de az már nem motorhajtással, hanem az akkumulátor feltöltésével foglalkozik, és határán vagyunk a konnektorba dugható elektromos autóknak. Ez mind nagyon szép, csak a másik oldalon, az energia megtermelésénél is számít az, hogy az fenntartható legyen és ne szén-dioxid-kibocsátással végződjön vagy kezdődjön. Körülbelül ennyit a fenntarthatóságról.

Még egy kérdés volt, az egykulcsos adó, motor a belső fogyasztáshoz, hogy ezt mi hogy látjuk. Én személy szerint úgy, hogy az egykulcsos adó mint gazdaságélénkítő motor az a nagygazdaságokban tud működni. Én úgy fogalmaznék, hogy talán tudott volna működni egy kisebb gazdaságban is, mint a mienk, korlátozott mértékben, hogyha a külső körülmények stabilak, és mondjuk tíz évvel ezelőtt, azt mondom, hogy működött volna, vagy akár csak öt. Működött volna, korlátozottabb mértékben. Amikor ilyen bizonytalanság van, és nem tudjuk, hogy a válság melyik ágában vagyunk, még lefele vagy fölfelé, akkor természetes reakció, hogy a megtakarítások irányába mozdul, és csak később a fogyasztáséba.

Viszont azt gondolom, hogy ennek az egykulcsos adónak feltehetőleg nemcsak ez volt az egyetlen célja, hanem az, hogy egy arányos teherviselést valósítson meg abban a mértékben, hogy nyilván aki többet keres, az többel is járul hozzá. De az mégsem lehet, hogy a személyi jövedelemadó 80 százalékát azt a befizetőnek az öt százaléka produkálja, és ez a felső résznél akár teljesítmény-visszatartáshoz vagy adóelkerüléshez is vezetett. Tehát ennek több faktora, több oka van, és meg kell említeni azt, hogy Közép-Európa országaiban nagyrészt már ez az adórendszer van, működik, és talán inkább úgy fogalmaznék, hogy ebben mi késésben vagyunk.

A foglalkoztatás, illetve a keresetek kapcsán éppen ma hallottam ezt az adatot, hogy 650 ezer ember, 650 ezer kereső keres Magyarországon a tavalyi adóbevallások szerint 250 ezer forint fölött. Ez az aktív keresők 16 százaléka. Mindannyian tudjuk, hogy ezt nem hisszük el, közösen, ebben a teremben, hogy ez így lenne.

És még egy megjegyzés hozzá, ez csak becsült adat, de úgy gondolom, hogy az általunk képviselt cégeknél vagy a multinacionális vállalatoknál ez az arány, aki 250 ezernél többet keres, jelentősen nagyobb. Tehát én 70 százalékra saccolom, vagy esetleg a fölé. Köszönöm szépen, ennyi lett volna az én hozzászólásom.

KERÉKES LÁSZLÓ, a Magyar Európai Üzleti Tanács elnöke: Köszönöm szépen Pécsi-Szabó úrnak. Kérdezném kollégáimat, ki kíván még esetleg hozzászólni. *(Jelzésre.)* Akkor János, légy szíves!

TAKÁCS JÁNOS, az Electrolux vezérigazgatója: Köszönöm szépen. Bocsánatot kérek, hogy munkaköri elfoglaltságom miatt ki kellett, hogy ugorjak egyszer-kétszer, de talán nem maradtam le olyan kérdésről, ami nekem szólt volna, vagy amire képes vagyok válaszolni. Viszont egy, vagy talán kettő, ami mindenképpen kapcsolódik hozzám.

Az egyik kérdés, ami elhangzott, hogy van-e olyan adatunk, hogy a multik körében a magyar beszállítók milyen értéket képviselnek. Én ezt természetesen en bloc, az összes multi

vonatkozásában nem tudom megítélni, így engedtessek meg, hogy a saját vállalatom példájából induljak ki, és feltételezzem, hogy azért jó néhányan vagyunk ilyenek. Nekünk minden esetben és minden termékünk vonatkozásában 50 százalék fölötti a magyar részesedés, és van, amikor a 70-et közelíti meg. Ezt azért tudom ilyen pontosan, nem mert egyébként túl sok értelme volna esetleg ilyen statisztikát vezetni, de azért tudom nagyon pontosan, mert az ipari együttműködési program, vagy leánykori nevén offset-program miatt ezt nekünk jelenten kellett, és ezek hivatalos adatok, amelyek ellenőrizhetők, tehát nemcsak úgy mi mondjuk magunkról.

Sajnos van néhány korlátja, és ezt megint feltételezem, hogy más vállalat esetében is van korlátja annak, hogy ez az arány tovább növekedjen. És ez a korlát a Magyarországon vagy nem létező, vagy soha nem létezett, vagy Magyarországról kihalt iparágak, mint például a mi esetünkben az elektromotor-gyártás és a kompresszorgyártás. Épp a hétvégén voltunk Felsőtárkányban egy nagyon szép, újonnan megnyílt szállodában, a Bambara Hotelban, ahol nagyon jól éreztem magam. Annyi keserűség viszont mindenképpen vegyült a szívembe, hogy a Berva völgye mellett mentem el, és ott volt a magyar kompresszorgyártás, ma már nincsen.

Sok esetben kevesek vagyunk ahhoz, hogy ezt az arányt és az ő versenyképességüket, mert a kérdésben talán valami ilyesmi is volt, hogy ők mennyire felkészültek arra, hogy bennünket kiszolgáljanak. Ebben mi nagyon sokat segítünk a beszállítóinknak, de sokszor mi is kevesek vagyunk, hiszen kell hozzá még a jó oktatás, a gyakorlatorientált oktatás. A gyakorlatorientált oktatás fontos nekünk is, de mi megoldjuk. Miután kijönnek az iskolapadból, elküldjük még ide-oda külföldre a frissen végzett fiatalokat, a kis- és középvállalkozások kevésbé tudják ezt megengedni maguknak, és kisebb létszámmal dolgoznak, kevésbé van lehetőség ott utána a tapasztalatból sokat tanulni. Kell még finanszírozás hozzá, beleértve a támogatásokat, és versenyhelyzetet is kell nekik teremteni, hiszen csak úgy tudnak globálissá válni.

Talán idekívánczik egy reakció vagy egy válasz Balczó képviselő úr kérdésére, vagy megjegyzésére, miszerint 2003 óta a támogatások 90 százalékát a multinacionális cégek vitték el. Én ezt nem tudom, hogy helyes vagy nem helyes. A megérzés az, hogy nem, mert 90 százalék sok egy irányba, viszont én úgy gondolom, és az a véleményem ezekkel a támogatásokkal kapcsolatban, hogy egyrészt az életképes cégeket kell támogatni, másrészt olyan helyre kell tenni, ahol a multiplikatív hatás a legnagyobb. Ha megint csak az általunk vezetett cég esetéből indulok ki, akkor az a támogatás, amit kaptunk a nyíregyházi beruházásunkhoz például, nagymértékben, sőt, teljes egészében beszállítókhöz vándorolt, részben külföldiekhez, hiszen vannak olyan gépek, berendezések, amiket nem sikerült Magyarországon beszerezni, de nagyrészt, úgy gondolom, magyar beszállítókhöz került.

Ugyanakkor ennek a másik hatása az volt, hogy nemcsak a mi vállalatunknál, hanem a beszállítóknál is rengeteg munkahelyet teremtettünk, és ezek lehetnek olyan jó példák, amit ha egyre többen követnek a nemzetközi vállalatok és nem nemzetközi vállalatok, akkor sikeres lehet Magyarországon a gazdasági környezet, és nemcsak mi vagyunk sikeresek, nemcsak mi vagyunk jók. Ugyancsak a felépítés után a svéd nagykövet asszonyt, aki az idén köszönt le, ment el Magyarországról, elvittem Nyíregyházára és elvittük az egyik beszállítóinkhoz. Azt mondta, hogy ha nem volna ott, és nem látná, akkor nem hitte volna el, hogy létezik ilyen magyar vállalat. De létezik! Köszönöm szépen.

KEREKES LÁSZLÓ, a Magyar Európai Üzleti Tanács elnöke: Köszönöm szépen Takács úrnak. Elnök úr, ha megkérdezhetném, hogy körülbelül tudjunk gazdálkodni, mennyi időt kapunk még?

ELNÖK: Csak nyugodtan, időnk van. Nemcsak önök hallgattak meg bennünket, hanem mi is szívesen hallgatjuk önöket. A plenáris ülés ugyan folyik, más bizottsági ülésre most nem kell mennünk, úgyhogy szívesen hallgatjuk önöket. Tessenek parancsolni!

KEREKES LÁSZLÓ, a Magyar Európai Üzleti Tanács elnöke: Nagyon szépen köszönöm. Akkor Zambelli urat kérném meg, hogy reflektáljon a felvetett témákkal kapcsolatban.

ANDREA ZAMBELLI, a Nestlé Hungária ügyvezető igazgatója: Kérdést tennék fel. A kérdésem az értékekkel kapcsolatos. Európai értékekről beszélünk. Nem szeretnék ebbe a polémiába belelépni, ami meglehetősen összetett valami lenne, de az egyik kulcsérték, amit nagyon nagyra becsülünk, az a nyitottság. A nyitottság képezi az alapját a működésünknek, és ez egyre inkább így van. És úgy gondolom, hogy a nyitottságot pozitív értéként kell szemlélni, különösen egy olyan országban, mint Magyarország.

Ugyanis Magyarország strukturálisan a méreteken belül van rosszul ellátva. Egy olyan ország ugyanis Magyarország, amely sok mindent nem tud egyedül megcsinálni, viszont csodálatos teljesítményt tud nyújtani, ha helyesen integrálódik egy szélesebb nemzetközi környezetbe. Ezért például egy olyan vállalat, mint a miénk is, nagyon jól tud integrálódni például egy olyan országban, mint Magyarország.

Rámutatnék arra a pozitív hatásra is, amely abból következik, hogy mivel itt vagyunk, a kkv-k növekedését serkentjük. Azáltal, hogy itt vagyunk, és erre János is rámutatott, óriási pozitív hatást gyakorlunk a helyi kkv-k körében, amelyek ez idáig nem rendelkeztek integrációs hozzáféréssel. Én így látom. Pontosan azt gondolom, hogy ez az egyik kulcsszerepünk.

Nem is az a lényeg, hogy mit exportálunk Magyarországról, az is nagyon fontos, hogy mi az, amit behozunk. És azt hiszem, hogy a minket megelőző vezetés is nagyon jó munkát végzett ezen a területen.

A második dolog, amit mondani szeretnék, nagyon jó, hogy elmondják nekünk azt, hogy mit kellene csinálni a kormánynak, de inkább kérjük önöket, hogy végezzék el a saját dolgukat. Ezzel mi teljesen tisztában vagyunk, de hadd mutassak rá megint csak egy olyan pozitív tényre, miszerint olyan vállalat, mint a miénk, az emberi erőforrásokat is fejleszti. Ha jól tudom, 70 ezer órányi képzést biztosítottunk a munkatársainknak.

És ezen kívül pedig azzal is tisztában kell lenni, hogy én ennek az országnak tiszteletbeli vendégeként furcsa akcentussal beszélek, de a vállalatunkban 27 magyar vezető dolgozik, akik jövőbeni vezetők és hosszú távú befektetésként képezték ki őket. Köszönöm szépen.

KEREKES LÁSZLÓ, a Magyar Európai Üzleti Tanács elnöke: Benedikt Laux urat kérném meg akkor, hogy mondja el a gondolatait.

BENEDIKT LAUX, a Philips Central South East Europe vezérigazgatója: Köszönöm szépen. Én egy másik kijelentést tennék az ország image-áról, és most Ékes úrra szeretnék utalni. Nagyon örültem a megjegyzésének, miszerint jobban kell tudnunk mosolyogni, és hogy optimistábbaknak kell lennünk. És az nagyon jó, hogy látjuk a lehetőségeket. Ezt feltétlenül ösztönözném és buzdítanám.

Most visszatérve arra, hogy a mi központunk hogyan látja mindazt, ami Magyarországon zajlik. Nos, először is: nagymértékben befolyásolja ezt a véleményt az, amit mi mondunk. És higgyék el, hogy mi Magyarország nagykövetei vagyunk, mi itt élünk, itt dolgozunk, szeretnénk növelni a vállalatainkat itt, az országon belül. És ez egy adottság. Ami

azonban nagy segítséget jelentene, ha a társadalom együtt tudna mozogni, és ebben a politikusok kulcsszerepet játszanak.

Emlékszem arra a pillanatra, amikor 2006-ban, öt évvel ezelőtt először léptem be ebbe a terembe, és biztos, hogy az Üzleti Tanácsból más kollégáim is ugyanezt tették, és voltak néhányan a Fideszből is az asztal körül. Nem éreztem azt, hogy az akkori együttműködéshez képest olyan nagy elmozdulás alakult volna ki a politikusok között. Azt gondolom, fontos lenne, hogyha elindulna végre egy dialógus és nem egyfajta vadászat zajlana a tekintetben, hogy mit rontottunk el a múltban. Együttesen kellene arra koncentrálni, hogy fejlesszük az országot, ezt szeretném ösztönözni. Ha ez lenne a helyzet, akkor más történetről tudnánk mesélni a központoknak, és akkor nem érdekelné őket, hogy mit írnak a sajtóban, hogy milyen adókat vetnek ki a vállalatokra és hogy ez alkotmányos-e vagy sem. Egyszerűen mi rövidre tudnánk zárni ezeket a típusú vitákat.

Köszönöm szépen, amit ön mondott, nagyon közel volt a szívemhez.

KEREKES LÁSZLÓ, a Magyar Európai Üzleti Tanács elnöke: Köszönöm szépen Benedikt Laux úrnak, és Ferenczi urat kérném meg, hogy mondja el gondolatait.

FERENCZI TAMÁS, a British Telecom ügyvezető igazgatója: Köszönöm. Egy-két felvetésre, kérdésre reagálva szeretném elmondani, hogy ezek a globális vállalatok manapság már képesek arra, hogy az értékteremtő folyamataiknak bármelyik elemét bárhol a világon elhelyezzék. Tehát ez egy új jelenség. Ezelőtt tíz évvel tulajdonképpen még az volt a kérdés, hogy melyik az a komponens, amit kedvezőbb környezetbe lehetne helyezni, mára az a kérdés, hogy mi az, amit nem lehet. Tehát ez egy teljesen új megközelítése a trendnek.

Ha Magyarországon jó a környezet, jó a rendelkezésre álló munkaerő, jók a képességek, minden szempontból versenyképes, akkor nyilván jönnek ide munkahelyteremtő beruházások, és még a mostaninál nagyobb számban is jönnek ide munkahelyteremtő beruházások. Ugyanakkor azt is látni kell, hogy ebben a helyzetben Magyarország versenyez más régiókkal, például Indiával, Kínával, Brazíliával is. Mindazonáltal biztos, hogy Magyarország - szerintem legalábbis - egy picivel magasabb helyet foglal el az értékláncban, tehát inkább a nagyobb hozzáadott értékű tevékenységek megvalósításában kezd részt venni vagy legalábbis követendő célként érvényesülni, míg a nagy volumenű gyártás vagy a nagy volumenű tranzakciós tevékenységek inkább az előbb említett országokban kerülnek, tehát Indiába és Kínába. Aztán hogy a munkaerő hogy dönt és hova megy, azt nyilvánvalóan az egyéneknek - a képviselő úr vetette föl ezt a kérdést - a döntése. Engem személy szerint nem lep meg az, hogyha mondjuk az orvosok azt eldöntik, hogy Magyarországról kimennek külföldre, ugyanakkor hogyha mi mint multinacionális cégek jó körülményeket, helyi versenyképes fizetéseket ajánlunk, akkor azzal itt tudjuk tartani egyébként a Magyarországon végzett munkaerőt.

Még egy mondatot szerettem volna, ez a részmunkaidő kérdése. Nálunk például létezik, tehát mi használunk részmunkaidős foglalkoztatást. Én személy szerint nem ezt tartom a legjobb módszernek a kismamák, tehát a szülési szabadságon lévő anyukák foglalkoztatására, hanem az otthoni munkát. Tehát az a jobb szerintem, hogy a részmunkaidő helyett ugyanúgy ellátja a tevékenységét, de otthonról, nem pedig az irodából.

Köszönöm, ennyit akartam még hozzátenni.

KEREKES LÁSZLÓ, a Magyar Európai Üzleti Tanács elnöke: Köszönöm szépen Ferenczi úrnak. És akkor, ha megengedik, én is elmondanék egy-két gondolatot. Megpróbálok lefedni olyan területeket, amit esetleg nem sikerült a kollégáimnak teljes mértékben lefedni.

Ezúton is köszönöm minden egyes hozzászólónak és az egész bizottságnak még egyszer a lehetőséget.

Köszönöm szépen Mile úrnak a hozzászólását. Az országstratégiával kapcsolatban vetette fel, hogy van-e tanácsunk, hogyan lehetne előrelépni egy ilyen ciklusokon átívelő országstratégia megalkotásában. Én azt gondolom, hogy ez a mai nap, ez a dialógus pont egy jó válasz erre, hiszen mi ezt ösztönözzük, hogy a civil és a szakmai szervezetek bevonásával minél gyakrabban és minél intenzívebben az ilyen dialógusok megvalósuljanak. Nyilván ehhez az is szükséges, hogy ezeknek a szervezeteknek hosszú távon kell gondolkodni, és a rövid távú érdekeiket az ország érdekei alá kell hogy rendeljék.

A közösségi oldallal kapcsolatban felvetette, illetve kérdezte, hogy mi a véleményünk erről. Ön azt mondta, hogy ön szerint lehet, hogy még inkább gátolják is a személyes kapcsolatokat. Személyesen én talán egyetértek önnel, én is ezt látom, viszont én azt gondolom, hogy nem úszhatunk az árral szemben, tehát ez egy olyan dolog, amit mi nem fogunk tudni megváltoztatni. Nyilván a jövő generációk teljesen másképp fognak kommunikálni egymással, mint mondjuk a megelőző generációk.

A 16 százalékos, egykulcsos adórendszerrel kapcsolatban a kollégáim reflektáltak. Én itt esetleg hadd vegyem magamnak a bátorságot, hogy a figyelmükbe ajánljam, amit Mengyi úr is kiemelt, ezt nevezhetjük hatos szűrőnek. Mi úgy fogalmaztunk, hogy az olyan adórendszert tudjuk támogatni, amely egyszerű, egységes, jól kommunikált, profitalapú, nem tartalmaz kivételeket és nem torzítja a versenyfeltételeket. Ez hat egyszerű dolog, mindig meg kell kérdezni, és ez alapján mi legalábbis el tudjuk dönteni, hogy ez a versenyfeltételeket, illetve Magyarország versenyképességét javítja-e.

Balczó úrnak volt a bevándorlással kapcsolatban egy megjegyzése, utalt Angela Merkel kancellár asszonynak a kijelentésére. A riportunkból kiderül, hogy véleményünk szerint nincs alternatíva, hiszen arról már lekéstünk a belső demográfiai folyamatok miatt. Amennyiben nincs hatékony bevándorlási politikánk, akkor komoly gondokkal fog küszködni Magyarország gazdaságilag is, illetve demográfiai szempontból.

Ivanics úrnak a pozitív megjegyzését köszönöm szépen, hogy áttekinthetőbb és strukturáltabb lett talán az idej jelentés, mivel a tőkék mentén igyekeztünk felsorolni a gondolatainkat. Nagyon mélyen egyetértek azzal a megjegyzésével, hogy egy jó országstratégiához egy alapvetően stabil értékrend szükséges. Mi ezeket az értékeket talán a jelentésünkbe bele is szőttük, ilyenek az öngondoskodás, a becsület, a munka becsülete és a többi, tehát ezek nélkül nem lehet jó országstratégiát építeni.

Felvetette, illetve kérdezte, hogy biztosak vagyunk-e ebben a jól felépített úthálózatban. Tanácsolom Ivanics úrnak, hogy esetleg menjen el Lengyelországba autózni, az is egy közép-európai régiós versenytárs, ha úgy tetszik. Azt gondolom, hogy van mit fejleszteni, nem vitatkozom, viszont büszkének kell lennünk az autópályáinkra és az utak állapotára.

Mengyi úr szintén az adórendszerrel kapcsolatban tett megjegyzést, illetve megkérdezte az Üzleti Tanácsunkat, hogy hogyan lehetne visszahozni Európában Magyarországra a kis- és középvállalatok értékteremtő tevékenységét. Ezt is már a kollégáim lefedték. Mi úgy gondoljuk, hogy mi is egyfajta nagykövetei vagyunk ilyen szempontból Magyarországnak, és biztos vagyok benne, hogy a kollégáim csatlakoznak hozzám, ha azt mondom, hogy amikor nemzetközi szinten egyeztetések folynak, mi mindent megteszünk azért, hogy Magyarországra hozzunk bizonyos befektetéseket.

Ékes úr hozzászólásaival kapcsolatban: stabil jogszabályi háttér, teljes mértékben egyetértünk ezzel.

Végezetül szeretnék én is csatlakozni ahhoz, hiszen egy nagyon fontos gondolatot emelt ki, amire kollégám már utalt, hogy többet kellene mosolyognunk. Ezzel mélységesen egyetértünk. Mi is az üzleti életben úgy látjuk, hogy nagyon gyakran olyan dolgokon is acsarkodunk vagy negatívan állunk hozzá, amire igazán nem illik rá az, hogy negatív hangulatban kellene tanácskoznunk vagy az üzleti beszélgetésünket lefolytatnunk. Úgyhogy

legyen ez a végszó, hogy mosolyogjunk többet. Én azt gondolom, hogy egy mosolygó ország mögött gyakorlatilag egy olyan gazdaság és egy olyan társadalom van, ami megengedi azt, hogy mosolyogjunk.

Köszönöm szépen.

Elnöki zárszó

ELNÖK: Köszönjük szépen. Talán az is lehetne a végszó, hogy „Keep smiling!”

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e valakinek ezek után még kérdése, véleménye, kommentárja. (*Senki sem jelentkezik.*) Nincs.

Akkor nincs más tisztem, mint megköszönjem az elnök úrnak és a HEBC tagjainak az aktív közreműködését, először is a jelentést. Ez számunkra egy hasznos dokumentum, mint ahogy az elnök úr és a tagok is látták, hogy ezt mi végigolvastuk, és ezentúl pedig igyekszünk felhasználni.

Egyébként hadd mondjam el, hogy tavaly októberben volt, ha jól emlékszem, egy ilyen találkozó, én voltam a kezdeményezője még az uniós elnökségünk előtt, hogy egy vitanapot, politikai vitanapot rendezzünk. A találkozónkon elhangzott egyik mondatot idéztem, hogy számunkra rendkívül fontos, nemcsak mi, politikusok tartjuk azt, hogy a Magyarországról kialakított képet, Magyarország pozícióját próbáljuk meg javítani, hanem ez az üzleti világnak is fontos. És ha jól emlékszem, ez egy holland úr mondása volt, amit én meg is említettem. Tehát ebből is látszik, hogy ez nem ablakon kidobott pénz, hanem ez egy fontos dokumentum.

És mutatja a kérdések sokasága is, hogy sokfajta gondolatot indított el, részben kritikai, részben pedig helyeslő gondolatokat. Tehát én úgy hiszem, nagyon fontos, hogy a politikának mindig figyelni kell a gazdasági élet szereplőire, és nemcsak kormányzati szinten, hanem mi itt szinte mindnyájan egyénileg megválasztott képviselők vagyunk. Minden képviselőnek az egyik legfontosabb feladata az, hogy segítse a munkahelyteremtést. Munkahely, munkahely, munkahely!

És ezért fontos, hogy a régiókban is megjelenjenek azok a multinacionális cégek, amelyek munkahelyeket teremtve segítik a helyi, lokális oktatást is. És ezért fontos az önök véleménye, amit nemcsak a miniszterelnök úr vagy a polgári kormány hallgat meg, hanem mi, képviselők is, hiszen mi sok esetben döntési helyzetben vagyunk. Ezért fontos, hogy ez a párbeszéd kétirányú legyen. És azt mutatta a mai találkozó, hogy ez valóban kétirányú.

Én szeretném önöknek megköszönni önöknek ezt a délelőtti, számomra rendkívül tanulságos volt. Köszönöm, hogy az idejükből szántak ránk több, mint két órát. Azt kérem, hogy továbbra is maradjon meg ez a kapcsolat, és jövőre ugyanitt találkozunk. És ha egyéni képviselők keresik meg önöket helyi munkahelyteremtés céljából, ne vegyék tolakodásnak, nekünk ez az érdekünk.

Végül még egy fontos mondat a „keep smiling”-on kívül, hogy önök az Országgyűlés legfontosabb bizottságának grémiuma előtt voltak (*Derültség.*). Látom, már ez is mosoly eredményez. Ezzel befejezem, és átadom az elnök úrnak a szót.

KERÉKES LÁSZLÓ, a Magyar Európai Üzleti Tanács elnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Tényleg nagyon szépen köszönjük a valóban értékes és hasznos párbeszédet.

Kérem, engedjék meg, hogy figyelmükbe ajánljam az anyaservezetünk honlapját, ez a www.ert.eu. Itt megtalálható a jelentés, egyébként visszamenőleg mind a 13. Egyben szeretném köszönetemet kifejezni, hogy rövidesen újra találkozhatunk, a bizottság október végi ülésének keretében, amikor is az anyaservezetünk, az Európai Gyáriparosok Kerekasztalának főtárgyalója és stratégiai igazgatója érkezik Magyarországra. Úgyhogy remélem,

hogy akkor is hasonlóan aktívak lesznek, és megvitathatjuk, hogy Magyarországon nagyon komolyan vesszük ezt a dialógust.

Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Urak! Hölgyeim és Uraim! Még egyszer szeretném megköszönni a megtisztelő meghívásukat. Bízunk benne, hogy a párbeszéd folytatódni fog, és nagyon köszönjük.

ELNÖK: The show must go on! És végül egy bejelentésem van: a következő bizottsági ülésünk 2011. szeptember 26-án, tehát jövő héten hétfőn lesz, 11 óra 30 perckor, egyeztetési eljárások elindítása lesz a téma, összesen öt darab. És ha érkeznek, akkor a zárszámadási módosító indítványokról kell döntenünk.

Szeretném még egyszer megköszönni képviselőtársaim aktív részvételét, a bizottsági ülésünket bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 04 perc)

Dr. Hörcsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Farkas Cecília és Madarász Mária